

Vaduguns

Trešdiens ● 2011. gada 30. marts ● Nr. 25 (8223)

CENA abonentiem 33 s
tirdzniecībā 38 s

Gavēņa laikā

2.

Karsta ziņa**Vai atdosim siltuma ražošanu?**

Kārtējo reizi klist baumas par iespējamo koģenerācijas stacijas būvniecību Balvos. Izskaun neoficiāla informācija, ka jau šo piektdien AS "Balvu Enerģija" padome spriedis par siltumenerģijas iepirkšanu no SIA "Balvu enerģētikas risinājumi". Uzņēmuma padomes priekšsēdētājs Juris Annušķāns, jautāts, kāpēc tāda steiga un vai lietderīgi atdot siltuma ražošanu privātās rokās, paskaidroja, ka saņemts iesniegums no privātfirmas, tomēr nekas nav nolemts. "Padomē spriedīsim par sadarbības iespējām," viņš piebilda. Jāpiebilst, ka iespējamais sarunas partneris ir Juris Čudars. Pagaidām nav oficiālas informācijas, vai tas ir tas pats Juris Čudars, kurš pirms nepilniem četriem gadiem pārstāvēja SIA "BRIS un KO" un balveniešus solīja pārsteigt ar jauku atpūtas vietu ezermalā, kur būs stiklots restorāns, veikali, bērnu laukums, autostāvvietā un guļbūvju namiņi. J.Čudars tolaik uzsvēra, ka vērienīgo objektu, kas būs līdzīgs mini "Lido", noteikt izdosies uzbūvēt kā skaitstūri un grandiozu. Tagad acīmredzot pieņākusi kārtu koģenerācijas stacijai!

Interesanta ziņa**Startēs projektā**

24.martā Balvu novada domes ārkārtas sēdē deputāti vienbalsīgi atbalstīja ieceri piedalīties starptautiskā projektā "Vienota tūrisma stratēģija vides interpretācijai". Projekta atbalsta gadījumā pašvaldība nodrošinās līdzfinansējumu 15% apmērā jeb EUR 15 772,50. Šis ir tā saucamais "mīkstais" projekts, kas vērsts uz dažādām apmācībām, mārketinga pasākumiem u.c.

Nepalaid garām**Notiks skates**

Lai apzinātu amatierkolektīvu virzību ceļā uz XXV Vispārējiem latviešu Dziesmu un XV Deju svētkiem 2013.gadā un novērtētu to darbību iepriekšējā sezonā, visā Latvijā notiks deju kolektīvu, koru un vokālo ansambļu skates. 9.aprīli Balvos būs skatāma Rugāju, Viļakas un Balvu novadu pieaugušo tautas deju kolektīvu skate.

Foto - A.Socka

Laista stādus. Genovefa Štāle ik pa laikam aprauga un aprūpē iesētos zaļumus, pārliecinās, vai zemei vajadzīgais mitrums un telpā ir atbilstoša temperatūra.

Uzplaukt pavasarim

Lai arī aiz loga vēl vērojama pelēka ainava ar sniegu, vēju un apmākušās debesis, tomēr dienas kļuvušas garākas, šur tur manīti pirmie cīruļi un strazdi, esam paspējuši nogaršot saldās kļavu sulas un pamanīt spraucamies ārā no zemes zaloš asrus. Daba un cilvēki, šķiet, noilgojušies pēc Saulainām dienām un siltāka laika.

Rugāju pagasta "Rūķīšos" par pavasari, kā stāsta Margita Štāle, liecina šomēnes ezerā redzētais gulbju pāris, arī janvāra sākumā iesētās pirmās puķites, tomāti, paprika un garšaugi. "Katra gadu ģimenes vīrieši saremontē esošos putnu būrus un izgatavo jaunus," saka Margita. Mājās uz palodzēm braši saziedējuši amariļi, preti saules stariem spraucas ikviens stādinš, kuru Štālu mājās nav mazums. Margitas mamma Genovefa stāsta: "Tā kā esmu dārzniece, man jāizaudzē krietiņi daudz puķu stādu. Aizvadītājā gadā izaudzēju 2600 stādus, šogad plānots mazliet vairāk. Vienā kastē ir aptuveni 100 stādi, tā ka nemaz tik daudz nav." Pirmo reizi saimniece šogad iesējusi leduspuķu sēkliņas, aug petūnijas un agerāti, blakus kastēm puķu podos pārziemojušas pelargonijas. Citās kastēs pieņemas spēkā un augumā izpiķētie paprikas, puravu un seleriju stādi, bet salāti, baziliks, tomāti un rozmarīns vēl gaida piķēšanu - tam nepieciešams akurāts

darbs un pacietība. Uz jautājumu, vai siltumnīcās augs gurķi un tomāti arī pārdošanai, Genovefa atbild noliedzoši: "Tas ir fiziski smags darbs. Man bērni jau lieli, kāpēc sevi lieki apgrūtināt?" Runājot par puķem, kas izdaļo ikvienu pagalmu un māju, saimniece atzīst, ka no ziediem miljākās viņai ir rudens pusē ziedošās puķes, piemēram, asteres. "Tās ir krāsainas un ilgi zied," izvēli pamato Genovefa.

Iveta Raciborska no Bērzpils pagasta, stāstot par pavasara darbiem, smēj: "Lai arī dabā pavasaris vēl maz jūtams, sirdis tas mums jau ir sen." Istabā nešanu uz siltumnīcu gaida aptuveni 1200 izpiķēti (virs Oskars nesa kastes un zemi, Iveta piķēja) tomātu stādi, oranžās un sarkanās paprikas un begoniju stādi. Dažādu krāsu begonijas, kas jau ir pumpuros, rotās plašo mājas pagalmu un priecēs gan mājinieku, gan ciemiņu acis un sirdis. "Šonedēļ iekurināsim siltumnīcu un nesīsim stādus, lai pieņemas spēkā. Paprikas stādu nav daudz, jo ģimenē tā diktī garšo tikai meitai Elinai. Viņa tos stāda atsevišķi un pati par stādiem rūpējas," stāsta Iveta. Raciborsku ģimenes karstākā vēlme: lai ātrāk uzspīd saule un kļūst siltāks. Istabā par pavasara atnākšanu liecina arī izplaučētie koku zari, bet pie loga saimniece pirms dienas rīta manījusi strazdu baru. Arī tas, ka drīzumā mājinieki baudīs veselīgās bērzu sulas, liecina par pavasara atnākšanu.

A.Socka

Spēlē novusu un tenisu.

Novadnieks Miervaldis Kalāns ar ģimeni izveido viesu namu.

2. lpp.

12. lpp.

- Pusgads kopā ar musulmaņiem
Par brīvprātīgo darbu Turcijā

- Naudu var izmaksāt ātri, lēni vai nekad
Interesējas par bioloģisko lauksaimniecību

Vārds žurnālistam

Šonedēļ lasu nesen iznākušu grāmatu, kuras autors ir mūspusē pazīstamais Andrejs Bužs. Šis fakts rosināja viņu aicināt arī uz "Trešdienas sarunu", ko šodienas laikrakstā var izlasīt mūsu avizes lasītāji. Grāmatu lasu ar prieku un pārsteigumu. Pirmkārt, ļoti negaidīts šķita šāds pagrieziens paša cilvēka dzīvē, jo daudzus gadus viņš bija pratis klusēt par savu ideju un pūlēm. Bet dzirkstelīte, kā pats saka, gruzdējusi tik ilgi un neatlaidīgi, ka iešķilusi gan uguntiņu, gan uzpūtusi liesmu, vairagojoties ar rezultātu. Otrkārt, ļoti laba izdošanās un panākums cilvēkam, kurš sevi apliecinājis jaunā ampluā. It kā autobiogrāfisks romāns, taču subjektīvi vētitās atmiņas apaudzētas ar domu plašumu, izzinošu un sabiedriski nozīmīgu materiālu, kas var noderēt pat vēstures mācībstundām skolā. Autoram atliek vēlēt, lai pietiek spēka un prasmes uzrakstīt grāmatas otro daju, nepazeminot kvalitātes latīnu.

Un vēl kāda, manuprāt, pateicīga mācība, ko varam aizņemties no grāmatas autora. Rakstīt dienasgrāmatas! Sev pašam! Atrast laiku un pierakstīt darbdienu, svētku notikumus, prieku, bēdas, visu, kas pašam bijis svarīgs. Zinu – tas nav viegli. Tas prasa disciplīnu. Bet pēc gadiem var noderēt.

Maruta Sprudzāne

Latvija

Sešdesmit gadi priesterībā. Vakar Rīgas Sv. Jēkaba katedrālē notika kardināla Jāņa Pujata priesterības jubilejas dievkalpojums. 2001. gadā viņš kļuva par kardinālu, pagājušogad nosvinēja 80. dzimšanas dienu. Jānis Pujats joprojām turpina kalpošanu, ik rītu vadot Svēto misi sāpju Dievmātes Romas katoļu baznīcā.

Rosina neizdot papīra formātā "Lavijas Vēstnesi". Valdība rosina ar 1. jūliju vairs neizdot papīra formātā oficiālo laikrakstu "Latvijas Vēstnesis" un ieviest tā elektronisko publikāciju. Oficiālais elektroniskais izdevums būs brīvi pieejams un bez maksas vietnē www.vestnesis.lv kā periodisks izdevums. Tajā paredz publiskot visu to pašu informāciju, kas šobrīd, saskaņā ar normatīviem, publicējama laikraksta papīra formātā.

Iesniegs prasību pret Jāzepu Šnepstu. Lauksaimniecības kooperatīvu izveidotā SIA "Latvijas Piens" pārstāvji nolēmuši iesniegt tiesā prasību pret a/s "Preiļu siers" valdes priekšsēdētāju Jāzepu Šnepstu, jo viņš nedēļas laikā savus izteikumus nav atsaucis. Tiesai lūgs piespriest J. Šnepstam atsaukt nepatiesās ziņas, kurās viņš kooperatīvu piena rūpniecības ieceri nodēvēja par "naudas atmazgāšanas projektu". Tiesai lūgs no J. Šnepsta piedzīt arī mantisko kompensāciju 20 tūkstošu latu apmērā.

Miris flamenko mākslinieks. Pēc smagas slimības Rīgā miris flamenko mākslinieks, dzejnieks un ceļotājs Andris Kārkliņš. Viņš pats bija teicis, ka flamenko ir viņa dzīvesveids, un Andra Kārkliņa talantu atzinīgi novērtēja arī flamenko dzimtenē Spānija.

Par sliktu gaisu var pieprasīt pusmiljonu soda naudas. ES prasībām neatbilstošās Rīgas gaisa kvalitātes dēļ Eiropas Komisija Latvijai var piemērot pusmiljonu eiro lielu soda naudu. Konstatēta pārāk liela putekļu koncentrācija. Vienlaikus tiek gatavota Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programma 2011.- 2015. gadam. Putekļu piesārņojumu galvaspilsētā izraisa galvenokārt autotransporta izplūdes gāzes un riteņu saceltie putekļi, arī celtnieku darbi, birstošu kravu transports un pārkraušana Rīgas ostā.

Pašnāvība darba laikā. Pašnāvību darba laikā izdarījis kāda uzņēmuma darbinieks Salaspilī, iešaujot sev galvā no personīgā ieroča.

Šlesers maksās Sudrabai 5000 latus. Saeimas deputāts Ainārs Šlesers ir gatavs pildīt tiesas spriedumu - atvainoties tautas kontrolierei par morālo kaitējumu un samaksāt arī 5 tūkstošu latu naudas kompensāciju. Taču tik un tā Šlesers spriež, ka viņa viedoklis par pierobežas zemēm bijis pamatots, jo Sudraba savulaik strādājusi Parex bankā, un ar šo banku saistītiem cilvēkiem piederējušas zemes pierobeža.

(No interneta portāla www.delfi.lv un laikraksta "Latvijas Avīze")

Baltinavas novadā

"Piemiņu dēstiet kā maigu puķi..."

(M.Čaklais)

Jau otro gadu Baltinavas vēsturnieki – Baltinavas vidusskolas skolotāja Inta Ludborža, Baltinavas Kristīgās speciālās internātpamatiskolas skolotāja Marita Kušnire, Baltinavas Novada muzeja vadītāja Antra Keiša un bibliotēkas vadītāja Ināra Bubnova kopīgi organizē pasākumus, lai novada skolēniem, sabiedrībai atgādinātu par Latvijas valsts svarīgākajiem, nozīmīgākajiem notikumiem.

17.martā Baltinavas kultūras namā pasākumā "25.marts un 14. jūnijs – komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienas" pulcejās Baltinavas vidusskolas 8. - 12.klašu un Baltinavas Kristīgās speciālās internātpamatiskolas 6. un 10.klasses skolnieki. Pulcējās, lai ieklausītos, atcerētos, godinātu tos, kas izturēja, izdzīvoja bargajos izsūtījuma, nometinājuma gados. Pasākumā piedalījās arī Juris Ločmelis, Jānis Ločmelis, Eleonora Kozlovska, Zenta Logina, kuri ar savu dzīvo vārdu varēja apliecināt grāmatās rakstīto.

Akcentējot vēstures notikumus, Baltinavas vidusskolas vēstures skolotāja I.Ludborža uzsvēra, ka padomju deportācijas smagi skāra Baltinavas puses iedzīvotājus. 1941. gada 14.jūnijā no Baltinavas pagasta izsūtīti 45 cilvēki. Virieši galvenokārt nonāca Sverdlovskas apgabalā Severulagā, bet sievietes un bērni nemetināja Krasnojarskas apgabalā. Juris Ločmelis, kura ģimeni arī izsūtīja, atceras, ka "dzīves apstākļi bija grūti. Vienā barakā dzīvoja ap 20 cilvēki. Bieži nebija, ko ēst. Labi, ka vietējie iedzīvotāji palīdzēja ar pārtiku. Galvenais darbs bija baļķu nogādāšana līdz upei un pludināšana. Algu nemaksāja, nebija naudas, nebija veikalū."

Baigājā gadā iesāktais latviešu tautas genocīds turpinājās arī 1949. gada 25. martā, kad 33 ešelonos tālo ceļu uz Sibīriju mēroja aptuveni 43 tūkstoši cilvēku. No Baltinavas pagasta izsūtīja 32 ģimenes – 107 cilvēkus galvenokārt uz Omskas apgabala Marjanovkas rajonu. Jānis Ločmelis uzsver: "Smags bija tālais ceļš līdz Omskai. 12 ģimenes vienā vagonā, ēst deva reti, reizi nedēļā - balandu zupu. Arī dzīves un darba apstākļi Maskajenskas sovhozā nebija viegli. Vajadzēja strādāt pie graudu elevatora, rakt zemi. Regulāri bija jāatzīmējas komandantūrā. Ja izdarīji pārkāpumus, varēja sodīt ar 25 gadiem koncentrācijas nemētnē." Atmiņu stāstījumu papildina Eleonora Kozlovska, norādot: "Vasarā bija jāstrādā kieģeļu cehā, bet ziemā - dēļu zāģētavā. Pēc darba varēja piepelnīties, mazgājot grīdas, palīdzot saimniecībās vietējiem priekšniekiem, adot cīmrus, cepures pārdošanai. Nebija viegli ar 2 maziem bērniem - vienam 3 gadi,

Atmiņas dalās Juris Ločmelis. Viņu kopā ar ģimeni izsūtīja 1941. gadā (blakus runātājam - 1949. gadā izsūtītie Jānis Ločmelis un Eleonora Kozlovska).

Jānis Ločmelis, Juris Ločmelis, Eleonora Kozlovska. Viņu atmiņas par izsūtījuma gadiem uzsklausīja jaunā baltinaviešu paaudze.

otram tikai 9 mēnesiši."

Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu Māras akordeona un Lienes vijoles melodijas, kā arī paša Jāņa Ločmeļa spēlētās ermoņikas skanās aiznesa klausītājus tālajos Sibīrijas plāšumos. Ir grūti runāt, ir sāpīgi vērt vajā atmiņu lappuses, bet tas ir nepieciešams. Nepieciešams, lai atcerētos un pieminētu.

I.Ludborža

Sports

Aizvada sacensības tenisā un novusā

Balvu Amatniecības vidusskolas sporta zālē notika Balvu novada sacensības tenisā un novusā, kas pulcēja 26 šī sporta veida dalībniekus.

"Varbūt tas nav skaitliski daudz, taču sacensības izvērtās spraigas. Priecājos, ka man kā organizatoram bija palīgi, jo tikai tā tagad var sarīkot māčus. No Balvu policijas jāātved viens tenisa galds, no Naudaskalna – otrs. Viens pamatskola palīdzēja ar novusa galdiem, transportu iedeva Aigars Pušpurs," situāciju raksturo Gatis Stepanovs. Viņš atzīst, ka ne tikai organizējis šīs sacensības, bet uzspēlējis arī pats, uzvarot tenisā jaunāko vīru grupā. 2.vietā palika Aigars Noviks, bet 3.vietā - Dāvids Kolosovs. Vecāko vīru grupā virs 40 gadiem uzvarēja Jurijs Kolosovs, 2.vietā - Marians Dupužs, 3.vietā - Aivars Smirnovs. Novusā ar vīriem cīnījās arī Valentīna Fedulova, kura guva atzīstamus panākumus, uzvarot vīrus vairākās partijās.

Pie tenisa galda. Jānis Tihomirovs (no kreisās) tenisu spēlē labprāt, jo uzskata, ka fiziskās aktivitātes vairo dzīvesprieku un dod mundrumu ikdienas gaitām.

Novusā, noslēdzot sacensības, 1.vietu izcīnīja Raitis Pastars no Tilžas, 2.vietu - Intars Students (arī no Tilžas) un 3.vietu - Edgars Dumpis (Balvi). Šī sporta veida

entuziasti atzinīgi vērtēja iespēju sacensties un vēlēja, lai mači klūtu vērīenīgāki.

Z.Logina

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - Z.Logina

Kā vērtējat valdības lēmumu samazināt finansējumu ceļu remontiem un būvniecībai?

Viedokli

Valdība nepilda likumus

LĪGA VANCĀNE, valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts ceļi" Balvu nodaļas vadītāja

Latvijas Republikas "Autoceļu likums" nosaka, ka 80% no akcīzes nodokļa par degvielu ir jānorāk autoceļu fondā. Taču autoceļu fonds kā tāds ne-pastāv jau ilgāku laiku, lai gan likums nav atcelts. Visus speciālos fondus, arī autoceļu fondu, likvidēja laikā, kad ministru prezidents bija Einārs Repše.

Tagad visas finances aiziet kopējā katlā jeb valsts budžetā. Bet no budžeta valsts autoceļu remontam un būvniecībai iedala niecīgas summas. Lielākās naujas summas valsts ceļiem nāk no Eiropas Savienības fondiem. Bet ko nozīmē Eiropas naudu? Uzņēmējam, kas nodarbojas ar ceļu būvi, ceļš vispirms ir jāuzbūvē, tikai tad viņš var saņemt Eiropas naudu. Tātad viņam ir jāņem kredits, bet procenti rada sadārdzinājumu. Taču ceļu būve ir specifiska nozare. Mēs esam atkarīgi no laika apstākļiem, un ceļu būvei ir sezonāls raksturs. Kad bija ceļu fonds, varēja normāli rīkot izsoles un atbilstošos laika apstākļos uzsākt ceļu remontu. Turpretī tagad nezini - būs nauda vai nebūs, un cik būs. Neoficiāli zināms, ka šogad nav notikusi neviens izsole, jo visās piedāvātās cenas ir virs "sleptās" objekta cenas - ceļu būvētāji reķinās, ka augs materiālu, elektrības cenas. Augs noteikti! Un neviens taču neies strādāt zem pašizmaksas!

Bijušajā Balvu rajona teritorijā iesāktu un nepabeigtu valsts ceļu būves objektu šogad nav. Ceļa Cērpene – Baltinava virsmas apstrāde paredzēta no ikdienas ceļu uzturēšanas līdzekļiem. Otrs objekts,

kura izbūve šogad ir plānota, notiks par Eiropas fondu naudu. Tas ir astoņus kilometrus garš ceļa posms Zubki-Kārsa-va. Izsole varētu notikt aprīlī, tad vēl paies noteiktais nogaidīšanas laiks, līdz ar to ceļa rekonstrukcijas darbi varētu sākties ne ātrāk kā vasaras vidū vai beigās. Šogad vēl paredzēti projektēšanas darbi ceļa posmam Semenova – Šķilbēni. Un tas ir arī viss!

Neapšaubāmi, ka kārtīgs ceļa remonts jau sen nepieciešams ceļa posmā Dubļeva – Cērpene, kur, lāpot bedres, vien uzlikts otrs asfalta slānis. Remonts nepieciešams Tilžas ceļam un citos ceļu posmos. Rekonstrukcija nepieciešama vairākiem grants ceļiem, Sitas un Medņu tiltiem. Kritisks stāvoklis tiem vēl nav, bet vizuāli tiltus nepieciešams rekonstruēt. Taču naudas nav!

Saņemot naudu no budžeta, slikti ir arī tas, ka finansējumu nereti "piespēle" gada beigās, un tas lielā steigā ir jāizmanto. Nepaņems – nedabūsi! Neizmantosi - slikti strādā! Bet ko nozīmē ziemā vest uz ceļa granti? Tas nozīmē apzināti taisīt brāķi. Līdz ar finansējuma samazinājumu situācija būs vēl kritis-kāka.

Bez ceļiem nav attīstības

JURIS BOLDĀNS, SIA "Balvu autotransports" direktors

Valdības lēmumu samazināt finansējumu ceļu remontam un jaunu ceļu būvniecībai vērtēju negatīvi. Īsti ne-saprotu mūsu valdības vīrus, jo kopš seniem laikiem zināms, ka valstis, kurās ir labi ceļi, var attīstīties. Savukārt tās,

kurām tādu nav, par attīstību var aiz-mirst. Mūsu ceļi ir ļoti slikti. Uzņēmuma "Balvu autotransports" šoferi par to pārliecīnās katru dienu. Par kādu tūrisma attīstību Latgalē varam runāt, ja ir tādi ceļi? Gribam, lai ārzemnieki brauc uz šejieni, bet neesam padomājuši, ka mūsu lauku apvidi ir neizbraucami.

Slikto ceļu dēļ pastāvīgi lūzt arī auto-transporta uzņēmuma autobusi, palie-linot uz uzturēšanas izmaksas. Braucot pa nekvalitatīviem ceļiem, lūzt ne tikai vecie, bet arī jaunie autobusi. Vēl nav pagājuši trīs gadi, kopš iegādājāmies jaunos autobusus, bet tie jau vairākas reizes remontēti. Rezerves daļu iegāde remontam šobrīd izmaksā ļoti dārgi. Turklat ne visas detaļas var iegādāties uzreiz, dažas jāgaida desmit dienas un ilgāk. Nevaram atlauties ilgstošus remontus, jo autobusu ir tikpat, cik marš-rutu.

Sliktākie ceļi šobrīd ir tie, kas remontēti ziemas apstākļos. Sniegam kūstot, uzber-tā grants uzburbusi un ceļi kļuvuši gan-drīz neizbraucami. Pastāvīgi sliktā kārti-

bā ir ceļa posms Krišjāni – Bērzwils, kā arī vairāki citi. Bijuši gadījumi, kad neizbraucama ceļa dēļ šoferis atsakās braukt konkrētajā maršrutā.

Liela nozīme ir arī ceļa seguma kvali-tātei. Braucot uz Žiguriem, konstatēju, ka braucamās daļas vidū ir gara, vairākus centimetrus plata plaisa, kaut gan asfals liets pavisam nesen. Šini ziņā laba pieredze ir lietuviešiem. Tur firma, kas remontē ceļu, dod garantiju uz 5 – 10 gadiem. Līdz ar to izdevīgāk darbus darīt kvalitatīvi, nekā katru gadu braukt un pielabot.

Pavisam nesen esmu iecelts par SIA "Balvu autotransports" priekšnieku, tādēļ vēl neesmu paspējis izvērtēt visus gaidāmos darbus, taču jau šobrīd ir skaids, ka lielas problēmas sagādās valsts dotāciju samazināšana autotrans-porta nozarei. Šobrīd domājam, kā samazināt izdevumus. Tomēr, nerau-goties uz gaidāmajām grūtībām, nevie-nu autobusa maršrutu šogad nelikvi-dēsim.

**Viedojus uzsklausīja
I.Zinkovska un I.Tušinska**

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat valdības lēmumu samazināt finansējumu ceļu remontiem un būvniecībai?

Īsumā

Prezentē pētnieciskos darbus

1.vietas ieguvēja. Balvu Valsts ģimnāzijas 12.b klases skolniece Linda Eizāne starpnovadu konferencē stāstīja par vecvēctēvā ģimeni.

2011.gada 18.martā Gulbenē jau trešo reizi norisinājās starpnovadu zinātniskā konference "Latvieša pēdas Sibīrijā un Tālajos Austrumos". Pirmā konference pēc bijušā balve-nieša, 1969.gada absolventa Jāņa Vanaga, iniciatīvas notika Balvos 2009.gada 20.martā.

Šajā konferencē savus zinātniski pētnieciskos vai radošos darbus prezentēja arī bijušo četru rajonu (Balvu, Gulbenes, Madonas, Alūksnes) skolēni. Šogad darbu skates vispirms notika skolā, tad katra bijušā rajona centrā. Komisija, izvērtējot iesniegtos trīs darbus, divus izvirzīja konferencei Gulbenē.

Balvos 2.kārtā iesniegti trīs darbi vecuma grupā no 9. līdz 12.klasei. Gulbenē šogad ar ziņojumiem uzstājās Balvu Valsts ģimnāzijas 12.b klases skolniece Linda Eizāne, kura stāstīja par sava vecvēctēvā Arviāda Eizāna ģimeni, un Viljakas Valsts ģimnāzijas 10.klases skolnieks Reinis Jeromāns - par Staņislavu Pužuli. Abi skolēni teicami prezentēja gan savu zinātniski pētniecisko darbu, gan radošo darbu, iegūstot 1.vietu starpnovadu konferencē.

Labs un emocionāls darbs 2.kārtai bija sagatavots arī Tilžas vidusskolas 9.klases skolniecei Tatjanai Krimai (skolotāja - konsultante Aina Rakstiņa) par savas dzimtas likteņiem 1941.gada 14.jūnijā deportācijā.

Vēstures skolotāju metodiskās apvienības vadītāja Irēna Šaicāne uzstājās konferencē ar referātu par pētījumu "Latvijas arhīva dokumenti – vēstures liecības par balveniešiem 1949.gada 25.marta deportācijā", jo, strādājot Latvijas Valsts arhīvā ar 11 balveniešu izsūtīšanas – uzkaites lietām sagatavojuši gan dokumentu kopijas, gan izveidojusi šo ģimeņu īsu dzīves aprakstu par 1949.gada 25.marta deportāciju, kas izmantojams kā palīglīdzeklis Latvijas vēstures tēmu apguvē 9. un 12.klases.

Dejo VEF Kultūras pilī

11.martā Rīgā VEF Kultūras pilī norisinājās VISC rīkotais jaunrades deju konkurss "Mēs un deja", kurā piedalījās 41 deju kolektīvs un 23 horeogrāfiju autori. Starp 52 piedā-vātajām dejām bija uzvedums "Skoroderiši, vēveriši" Lucijas Bukšas horeogrāfija, ko dejoja Balvu Valsts ģimnāzijas deju kolektīvi "Purenīte" un "Rakariši". Tautas mūzikai aranžēja Ķirts Ripa, dziesmu iedziedāja Zane Akmenkalne. Lai gan diena bija ļoti saspringta un nogurums nēma virsroku, dejotāji bija laimīgi par rasto iespēju iekarot VEF skatuvi un apņēmības pilni nākamgad piedalīties atkal.

Foto - no personīgā arhīva

Kopā: 55

Piemin represijās cietušos

Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā represētos pieminēja visā Latvijā, tostarp bijušā Balvu rajona tagadējos četros novados. Piemiņas pasākumos vadošās amatpersonas uzsvēra: Iai Dievs dod, ka nekad mūsu tautai nekas tamlīdzīgs nebūtu jāpārdzīvo!

Ceļā uz dzelzceļa staciju. Braucot uz Balvu dzelzceļa staciju, no kurienes sākās daudzu iedzīvotāju moku ceļš uz Sibīriju, represētie apsprieda A.Kazinovska uzrunu - novada vadītāju gan cildināja, gan pēla. "Malacis! Uzruna bija īsa un kodolīga," vieni spiedi. Savukārt citi sūdzējās, ka nav saklausījuši nevienu vārdu: "Vai kāds no vadības runāja? Kurš?"

Kubulos. Balvu dzelzceļa stacijā Balvu pašvaldības izpilddirektore Inta Kalva atzina, ka katru gadu klātesošo galvas kļūst sirmākas un sirmākas: "Šorit televīzijā dzirdēju atmiņu stāstu par kādu sepiņgadigu zēnu, kurš izsūtījumā pavadīja 20 gadus. Viņu represēja par dzimtenes nodevību. Jājaujā, ko tāds mazs bērns vareja izdarīt, lai viņu apsūdzētu valsts nodevībā?"

Piemin senčus. Stacijas pamatskolas skolēni ar savu klātbūtni apliecināja, ka jaunajai paaudzei vēstures līkloči ir tikpat būtiski un svarīgi, kā vecvectēviem un vecvectēm, vectēviem un vecmammām. 7.klases audzēknis Artūrs Fjodorovs (otrs no kreisās) pastāstīja, ka sarūpējis pūpolus, lai noliktu tos piemiņas vietā.

Piemin izsūtīto. Atceres brīdis Balvos pie pieminekļa 1949.gada 25.martā represētajiem Abrenes aprīķa iedzīvotājiem sākās ar valsts himnas nodziedāšanu. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis nolieca galvu kritušo tautiešu priekšā, sakot, ka brīvība izcīnīta ar asinīm: "Mums tas ir jāatceras. Mums jāapzinās, ka brīvība ir dārga."

Palmira Luksa. 1949.gada 25.martā, kad kopā ar mammu un vectēvu sākās tālais ceļš no Rugāju pagasta uz Sibīriju, viņai bija 11 gadi. Omskas apgabalā Palmira palīdzēja mammai dažādos darbos, vēlāk strādāja aitu fermā. "Mājās ar mammu atgriezāmies 1962.gadā, vectēvs nomira Sibīrijā. Man nav labu atmiņu par 13 svešumā pavadītiem gadiem. Negribu dzirdēt par izvešanu un Sibīriju, jo tas pārāk sāp un ķeras pie sirds," atzina Palmira.

Novada muzejā. Pēc ziedu nolikšanas Balvos un Kubulos klātesošie devās uz Balvu Novada muzeju, kur tikās ar vēstures skolotājiem, atsauca atmiņā tālo gadu notikumus, pārrunāja atmiņu stāstus, kā arī noklausījās koncertu. Neskatoties ne uz kādām grūtībām, pasākumu apmeklēja arī Balvu pilsētas Goda pilsoņa [Arvīda Šnepera](#) sieva Skaidrīte Šnepere (pirmā no labās).

Piemiņas vietu atklāšanas otrreiz. Latvijas politiski represēto apvienības Balvu nodaļas vadītāja Nora Pastare klātesošajiem pastāstīja, ka 14.jūnijā piemiņas vietu Balvu dzelzceļa stacijā atklās no jauna: "Ir izstrādāts projekts, lai piemiņas vietu restaurētu un labiekārtotu. Mums ir svarīgi, lai nekad neaizaug dvēseles, neaizaug taciņas uz šādām piemiņas vietām!"

Iedēdz sveces. Pie pieminekļa komunistiskā terora upuru piemiņai Rugāju pagastā piektdien bija pulcējušies daži iedzīvotāji, kuri vēlējās nolikt ziedus, atcerēties un ar klusuma brīdi pieminēt 1949.gada baisos notikumus un izsūtītos cilvēkus. "No Rugāju novada uz tālo Sibīriju, lai likvidētu Latvijas zemniecību un padomju varas pretiniekus, aizveda vairāk nekā 300 iedzīvotājus. 25.marts kopš 1949.gada ir sāpju diena," uzsvēra Rugāju Novada muzeja vadītāja Velga Vicupa.

Muzejā. Rugāju Novada muzejā apskatāmi 1948./1949. un 1949./1950.mācību gadu klasu žurnāli, kur skolēni sarakstos pie vairākiem vārdiem un uzvārdiem rakstīts: izstājies 1949.gada 25.martā (arī citos datumos). Tos skolēnus kopā ar citiem ģimenes locekļiem aizveda uz Sibīriju. Vēl muzejā aplūkojami izsūtīto novada iedzīvotāju saraksti un vairākas grāmatas par šo sāpigo tēmu. Viena no tām ir skolotājas Ainas Bērziņas uzrakstītā un dāvinātā grāmata "Nekas nav aizmirsts".

Lappusi sagatavoja A.Socka un E.Gabranovs

Trešdienas saruna

Godīga cilvēka testaments

Balvenietis ANDREJS BUŽS uzrakstījis interesantu grāmatu "Modus Vivendi". Neparastu, jo vienlaikus tā ir arī autobiogrāfisks romāns, kultūrvēsturisks pētījums, kam pamatā - subjektīvas atmiņas. Dzīļi intims stāstijums, kā vērtē literārā redaktore, pāraug sabiedriski nozīmīgā dokumentā. To interesanti lasīt gan pusaudzim, gan piecdesmitgadnieku vai septiņdesmitgadnieku paaudzei. Aizraujošas lasāmvielas grāmata noteikti būs Balvu puses iedzīvotājiem, jo autors aprakstījis šai pusē pazīstamas vietas un ļaudis.

Fakts, ka Jums iznākusi grāmata, daudziem ir liels un negaidīts pārsteigums. Kas mudināja pievērsties rakstniecībai?

- Tad jāatkālē, kas mani dzīvē vispār ir rosinājis pievērsties literatūrai un rakstīšanai. Jau bērnībā es daudz lasīju. Tas man tēva dots paraugs, jo arī viņš bija gudrs un izglītots cilvēks. Man labā atmiņā tādi autori kā Londons, Lācis, Gorkijs. Arī no viņiem esmu īemis paraugu. Mājas bibliotēkā man ir aptuveni 10 tūkstoši grāmatu dažādās valodās. Vienīgais, ko varu nozēlot, ka savā dzīvē neieguvu attiecīgu izglītību, lai varētu būt literāts. Bet vēlme rakstīt manī gruzdējusi visu laiku, un to es gribēju sākt uzreiz pēc dienesta. Dienestā sabiju 25 gadus, un, kad to beidzu, man bija tikai 45 gadi. Biju pat pārliecināts, ka šādā vecumā pabeigušu Latvijas Valsts universitātes Filoloģijas fakultāti. Tas diemžēl nesanāca, jo Rīgā nedabūju pierakstu un dzīvokli un tāpēc atgriezos Balvos. Tad sāku sadarboties ar vietējo rajona laikrakstu "Vaduguns". Literārā lappuse "Klātbūtne", ko žurnālisti izveidoja laikrakstā, ir mans ierosinājums. Arī šī sadarbība zināmā mērā bija gatavošanās nopietnākiem rakstu darbiem, kas nāca pēc tam.

Grāmatā ir daudz spilgti aprakstītu notikumu, ko noteikti nevar atcerēties vairs septiņdesmit gados. Vai savulaik nerakstījāt dienasgrāmatas?

- Pirmās divas dienasgrāmatas es iznīcināju, ko pēc tam ļoti nozēloju.

Esmu pret sevi bijis ļoti kritisks, varbūt pat pāri mēram. Tolaik domāju: kādēļ citiem būtu jāzina, ko esmu sadarijis? Kad 1966.gadā apprecējos ar Ninu, atkal sāku rakstīt dienasgrāmatas. Saglabājušās visas desmit. Dienestā biju ļoti noslogots un garai rakstīšanai laiks nesanāca. Mans mērķis, rakstot dienasgrāmatas, bija audzināt un vērtēt sevi, palīdzēt saglabāt atmiņu un arī, lai citi zinātu manus labos darbus. Tagad arī mazdēlam saku, ka noteikti vajag rakstīt dienasgrāmatas. Tas palīdz un noder. Savas pārdomas un atziņas tolaik pierakstīju vakaros pirms gulētiešanas. Stāstijums manā grāmatā balstās uz daudziem dienasgrāmatās pierakstītajiem notikumiem un atziņām. Atse-

Foto - M.Sprudzāne

Grāmatas autors. Andreja Buža vēlme ir uzrakstīt grāmatai turpinājumu - tās otro daļu. Iecerēts turpināt stāstīt par dienesta nobeigumu, darba gaitām Balvu sakaru mezglā, kur A.Bužs bija priekšnieks, arī par darbu Rugāju vidusskolā, pasniedzot militāro mācību; par to, kā veicās ar tautas izglītošanu, atkarojot ļaudis "zaļā pūķa nagiem" un vēl citām sabiedriskām aktivitātēm. Galvenais – lai izdotos paspēt to izdarīt.

višķus notikumus un faktus es, protams, atceros joprojām, man atmiņa nav pārāk slikta, taču visu atcerēties nav iespējams.

Jums ir garš un notikumiem bagāts mūzs, un arī grāmata aprakstītais noder kā sava veida vēsturisks izziņas materiāls.

- Strādāju jau pirmajos Ulmaņa laikos, kalpodams pie citiem basām kājām astoņus gadus. Tas mans pirmais dzīves rūdījums. Esmu pieredzējis karu, visādu laiku un varu maiņas, personības kultus. Man gribējās šo paša acīm redzēto un izdzīvoto vēsturi nodot citiem. Man nekā cita nav, izņemot godīgi nodzīvotu un garīgi bagātu mūžu. Un man ļoti

sāp, redzot, kas sabiedrībā notiek tagad.

Cik ilgu laiku strādājāt pie sava literārā darba?

- Ar pārrauku-miemi aptuveni astoņus gadus. Kādu laiku ļoti izjutu veselības problēmas, un tas manu darbu pagarināja. Par grāmatas iznāšanu man jāpateicas sadarbībā ar redaktori Almu Zusāni. Mēs ar

viņu sadraudzējāmies, esot sociālistiskajā partijā. Viņa palasiņa manis rakstīto un teica, ka varētu derēt, tikai jāstrādā tālāk. Rakstīšana jau nav vienkārša lieta, es to visu laiku esmu apzinājies, bet redaktores teiktās mani tā iedrošināja un iedvesmoja, ka sasparojos un man ļoti griējās turpināt iesākto. Protams, es apzinājos savu literāro limeni, jo septiņdesmit gados cilvēkam vairs nav domāšanas asuma. Neslēpušu, tagad par sasniegt jūtos ļoti priecīgs un gandarīts.

Vai nemulsināja tas, ka grāmatā atklājat dzīļi personīgus pārdzīvojumus, pašu tuvāko cilvēku, kaut vai tēva, traģēdiju - alkohola postu?

- Pārdomas bija. Bet manam tēvam

dzīvē bija tik daudz labu īpašbu un talantu, kas noteikti atsvēra viņa alkoholiķa postu. Tēvs bija absolūti godīgs, labsirdīgs cilvēks, un apkārtējie par viņu neteica nevienu sliktu vārdu. Arī mamma vērtējums skanēja: viņš bija labs dzērājs. Un es arī saku: papus visādā ziņā bija labs, izņemot viņa dzeršanu.

Grāmata ir sava veida testaments, ko Jūs veltāt mazdēlam. Kāpēc tieši testaments?

- Mazdēlam ir 16 gadi, un viņš manis rakstīto darbu ir saņēmis un lasa. Es jau teicu, ka savā dzīves laikā neesmu sakrājis materiālās vērtības. Mana bagātība ir cīta: esmu godīgi dzīvojis, sakrājis mūža vērtības caur zinātnisko pasaules izpratni, cilvēkmīlestību, labestību, visu to, kas cilvēku dara par cilvēku. Mana bagātība ir mans dzīvesveids. Tas ir šīs testaments, ietverts latīniskajā vārdkopā - modus vivendi - kas dots grāmatas nosaukumā.

Labi saprotu, ka mazdēla paaudzes cilvēki dzīvo gluži citādā 'gaisa telpā'. Viņi var īemt par piemēru manu dzīvesveidu un uzskatus, taču viņiem būs jāspēj izstrādāt dzīvei savus noteikumus un attieksmi, jāspēj veidot savu dzīves veidu.

Jūsu grāmatu daudzi jau ir izlasījuši. Ko cilvēki runā?

- Kopumā saņemu ļoti labas atsauksmes. Taču ir arī iebildes: kādam netik, ka dievīgš rakstīts ar mazo burtu. Tad saku, ka ir tīcības brīvība. Pārmet arī, ka pārāk daudz 'sarkanuma' manā darbā. Saku, ka aprakstītos notikumus vērtēju no 'kreisiskuma' pozīcijas. Viņsaulei aiziešu ar nemainīgu uzskatu, ka tirgus ekonomika sevi ir izsmēlusī. Vienīgā izeja pasaules tautām ekonomiskajā ziņā ir sociālistiski sabiedriskā iekārta. Uzskatu, ka grāmatā ir daudz labas un vērtīgas informācijas. Kaut vai atklātais par padomju armiju. Tur pieredzēto vērtēju godīgi: kas bija labs, kas arī slikts. Stāstu par dienās režīmu, disciplīnu, ēdienkartu. Godīgi vērtēju arī mežabrāļus – ne visi viņi bija varoņi, kā tagad pasniedz.

Daudzi no sirds brīnās, ka esmu parveicis šo darbu. Varu piebilst, ka grāmatas izdošana ir tikai manis paša finansēta. Naudu krāju ilgstoši, galvenokārt vasarās, kad nav jāmaksā apkures rēķini.

Par to rakstījām

Veļas mazgāšana ir noderīgs pakalpojums

Pagājušā gada novembrī "Vaduguns" stāstīja par jaunu pakalpojumu Rugāju novadā. Pēc sociālās darbinieces Anitas Evertes ierosinājuma pagastā atvēra veļas mazgātavu. To iekārtoja Nellijs Stērnieces privātpāsumā, kur telpas izremontēja biedrība "Mēs paši" vadītājas Mārītes Orniņas vadībā. Pirmie trīs mēneši bija domāti kā izmēģinājuma laiks, strādājot veļas mazgātavai testa režīmā. Vai šis pakalpojums ir attaisnojies un apliecinājis lietderību?

Veļas mazgātavas darbu joprojām vada Nellijs Stērniece. Viņa atzīst, ka laiks pierādījis, ka šis pakalpojums novada iedzīvotājiem ir vajadzīgs. Tiesa, mainījies darba laiks. Tagad veļas mazgātava strādā nevis katru darbdienu, bet gan trīs reizes nedēļā – otrdienās, trešdienās un piektdienās. Garā darbdienā ir trešdiena līdz pulksten astoņiem vakarā. N.Stērniece atzīst, ka darba ir pietiekami. Iespēju izmazgāt drēbes izmanto aptuveni vieni un tie paši iedzīvotāji – aptuveni 20 cilvēki. Pieraksti darba burtnīcā liecina, ka mēnesī notiek aptuveni 40 veļas mazgāšanas reizes. Veļas mājas saimniece vērtē, ka abi veļas automāti ir noslogoti ļoti intensīvi un jācer, ka spēs kalpot vēl pietiekami ilgi. N.Stērniece vērtē: "Ideja atvērt pagastā veļas mazgātavu bija pareiza un laba. Ja vēl īstenosies doma regulāri apbraukāt iedzīvotāju mājas, lai savāktu veļu un pēc tam piegādātu atpakaļ, šis pakalpojums būs vēl mērķtiecīgāks." Pagaidām pakalpojuma izmantotāji vairumā gadījumu maksā tikai 50 santimus, jo viņiem ir trūcīgo personu izziņas. Izmazgātās veļas atpakaļpiegāde notiek dažādos veidos. Sniegt šo pakalpojumu neatsakās arī pastnieki, ja cilvēks ir saslimis vai viņam neiespējami nokļūt līdz Rugāju centram. Pretenzijas par veļas mazgātavas pakalpojumu nav saņemtas. Vadītāja šo darbu dara ar patiku un, ja nepieciešams, arī izglīdina linu galdautus vai aizkarus. No kāda iedzīvotāja saņemts priekšlikums, ka nebūtu slikti vajadzības gadījumā veļu salāpīt. Nedaudz problemātiska ir ļoti netiru, ējīlinu darba apģērbu izmazgāšana, jo tas bojā veļas automātu un atstāj smārdu.

N.Stērnieces atziņa: "Man patīk darboties veļas mājā. Te ienāk cilvēki, pasēž, parunā. Šīs pakalpojums iedzīvotājiem ir vajadzīgs, un līdz ar to arī pati jūtos noderīga citiem. Tas mani gandarī."

Pietika ar atvainošanos

Aizvadītā gada decembrī laikraksts stāstīja par nepatīkamu starpgadījumu, ko nozīmē mašīna iepildīt laika apstākļiem neatbilstošu degvielu, kas braucot salst ciet. Šo faktu atklāja Rugāju novada iedzīvotāja Mārīte Orniņa.

Redakcija toreiz sazinājās ar "Virši - A" klientu apkalpošanas struktūrvienības vadītāju. Viņš ieteica klientiem, kuriem gadījās kibeles, griezties uzpildes stacijā, kur pirkta degviela, un pretenzijas izteikt rakstiski. Tad tās izskatīs un klientiem sniegs atbildi par iespējamo kompensāciju. Vai Mārīte Orniņa saņēmusi šāda veida kompensāciju? Viņa atzīst, ka šādai procedūrai tolaik pietrūcis laika un viņa nav rakstījusi pretenziju. Līdz ar to nav saņemta arī nekāda kompensācija. M.Orniņa teica, ka peticis ar publikāciju "Vaduguni", jo atbildē izskanējusi publiska uzņēmuma atvainošanās klientiem, kuri cietuši neatbilstošas degvielas uzpildes dēļ. Sieviete cer, ka nākamajā ziemas sezonā, kad atkal būs sals, "Virši- A" savlaikus sagādās laika apstākļiem atbilstošu degvielu un klientiem nebūs jāraizējas vai vēl trakāk - jāpiedzīvo kibeles uz ceļa.

Tuvākajā laikā namu pārdos

Aizvadītā gada decembrī rakstījām, ka Baltinavas novadā pieņemts lēmums slēgt Pazlaukas feldšeru – vecmāšu punktu. Ēka ir kritiskā stāvoklī, un pašvaldībai nav iespēju to savest kārtībā par saviem līdzekļiem.

Novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa informē, ka pērnā gada nogalē feldšeru – vecmāšu punktu aizslēdza. Ēkas otrā pusē turpina darboties zemnieku saimniecības "Lemeši" veikals. Novada dome ir gandrīz sakārtojusi īpašumtiesības, un tuvāko divu nedēļu laikā saņems zemesgrāmatu. Pēc tam sagatavos izsoles noteikumus un ēku pārdos. Novada domes priekšsēdētāja cer, ka namam atrādīsies saimnieks, kurš pēc laika ēku izremontēs, un tā būs saglābta.

Tradīcijas

Žetonu vakarā saka paldies skolotājiem

Februāris, marts – laiks, kad visapkārt skolās notiek liela rosība un divpadsmitās klases citīgi gatavojas žetonu vakaram. Meitenes - skaistās kleitās, zēni - solidos uzvalkos, ziedu smarža un cilvēku laipnās, smaidpilnās sejas – to visu varēja vērot arī Tilžas vidusskolā.

Žetonu vakarā bija daudz savīlnojošu mirkļu, piemēram, mīlestības pilnā audzinātāju runa un novēlējumi, ziedu saņemšana no sveicējiem, kas bija ieradušies kuplā skaitā, un, pats galvenais, žetona saņemšana. Ar skanīgiem apsveikumiem divpadsmitos sveica arī skolas muzikālie bērni. Kad oficiālie apsveikumi beidzās, absolventi svinīgi izgāja no zāles, lai sagatavotos pašu iestudētām izrādēm, ko vēlējās parādīt gan viesiem, gan skolotājiem. Abas divpadsmitās klases bija ļoti nopietni gatavojušās šim svarīgajam pasākumam. Arī satraukums bija manāms, jo topošajiem abiturientiem bija ļoti nopietns un atbildīgs uzdevums – iepriecināt skatītājus ar pašu sagatavotajiem priekšnesumiem. Abas klases rādīja senlaicīgas lugas. Iespaidīgie tēri, neierastais runas veids un manieres bija jāapgūst kārtīgi, lai spētu citos izsaukt sajūsmu un smiekus - abas lugas bija joku lugas.

12.a klase izvēlējās lugu ar nosaukumu "Preilenite", kuras autors - Jukums Palēvičs. Lugā dominēja mīlestība, meli un nauda. Arī 12.b klases lugā "Caur bēdām pie priekiem", kuru sarakstījis Edvards Vulfs, dominēja tās pašas vērtības. Jaunie aktieri spēja patīkami pārsteigt skatītājus un sniegt pozitīvas emocijas, neskatoties uz to, ka daudziem ši bija pirmā uzstāšanās tik lielas publikas priekšā. Katrs skolēns bija piestrādājis pie sava tēla kā nākas, un izrādes izdevās lieliskas. Taču visielāko paldies žetonu vakara noslēgumā divpadsmitie teica savām klases audzinātājām Aijai Bērziņai un Ainai Rakstīnai, kā arī lugu režisorēm Inesei Daukstei un Maldrai Strupkai. Pēc izrādēm visiem bija gandarijuma sajūta – gan aktieriem par paveikto, gan skolotājiem par iemācīto un zālē esošajiem par to, ka viņi bija atnākuši.

LIĀNA ALEKSANDROVA

Foto - no personīgā arhīva

Topošie abiturienti pēc izrādes. Jaunie aktieri bija lieliski iejutušies lomās un vēl pēc nospēlētās lugas ilgi nevarēja beigt smaidit un priečaties par labi padarīto darbu. Kopā ar 12.b par paveikto priečājās arī klases audzinātāja Aina Rakstiņa (2.rindā otrā no labās) un skolotāja Maldra Strupka.

Hokejs

Gimnāzieši fano par savējiem

No 22. decembra līdz pat 16. martam liela daļa Latvijas iedzīvotāju sekoja hokeja kluba "Dinamo Rīga" gaitām play-off ieklūšanas un izslēgšanas turnīros. Laikā, kad spēles notika mājās jeb "Arēnā Rīga", daudzi izvēlējās dinamiešus vērot un atbalstīt klātienē. Šādu iespēju izmantoja arī Balvu Valsts ģimnāzijas skolēni un skolotāji.

Balvu Valsts ģimnāzijas 8.b klasē mācās divdesmit pieci aktīvi skolēni, kuri sevi pierāda kā ikdienā, tā arī dažādos pasākumos. Klasesbiedri piedalās gan sporta sacensībās, gan dažādās olimpiādēs, kā arī dzied, dejo un pat darbojas teātrī. Skolēni sekoja līdzi arī "Dinamo Rīga" spēlēm. Tiesa, pie televizoru ekrāniem. Tomēr 8.b klases kolektīvam bija vienošanās ar klases audzinātāju Ināru Konivāli: ja *dynamieši* iekļūtu play-off izslēgšanas turnīrā, tad klase noteikti dosies uz Rīgu vērot vismaz vienu spēli klātienē. 8.b par prieku, Latvijas hokeja komanda iekļuva šajā turnīrā!

Klase nolēma, ka atbalstīt savējos dosies 14.martā. Ekskursijā devās skolēni arī no 8.a, 9.b klasēm un sporta skolotājs Valters Dulevskis. Lai ekskursija būtu interesantāka, ikvienam braukt gribētājam piedāvāja iespēju doties uz izstādi "Bodies Revealed". Tā kā hokeja spēle bija paredzēta tikai vakarā, bet izstādes darba laiks nepieprasīja agru ierašanos galvaspilsētā, izbraukšana no Balviem notika 14.martā pulksten 9.

Kā pirmais apskates objekts bija "Bodies Revealed" izstāde. Īpaša tā bija tādēļ, ka tās eksponāti bija īsti cilvēku ķermēji, to orgāni un daļas, kas iekonservētas, pateicoties īpašai inovatīvai metodei. Skolēni atzīst, ka bija interesanti pavērot cilvēka iekšējos orgānus un to uzbūvi, tomēr izstāde nebija tik biedējoša un aizraujoša, kā daudzi gaidīja. Taču sporta skolotājs Valters Dulevskis aizrādīja: "Izstāde uzskaņām parādīja, kādū ļaunumu nodara kaitigu vielu lietošana. Kā piemēru varu minēt apskatē salīdzināšanai izliktās smēķējoša un nesmēķējoša cilvēka plaušas. Skolēniem par to vajadzētu aizdomāties nedaudz vairāk." Nelielu mulsumu un smaidu izraisīja arī fakti, ka izstāde uz Latviju atceļojusi no Amerikas, bet eksponāti bija kādreizējie Ķīnas iedzīvotāji. Pēc izstādes apmeklējuma skolēni un skolotāji devās *bīrvīsolī*. Un, tā kā brīvas bija gandrīz četras stundas, vairums izmantoja iespēju pastaigāt un iepirkties lielveikalā "Spice".

Līdzko pulkstenis nosita piekto vakara stundu, ekskursantiem bija jāatgriežas autobusā, lai beidzot varētu doties uz brauciena galveno mērķi – "Arēnu Rīga". Pa ceļam uz turieni skolēni no somām izvilkta līdzpāņemtos hokeja fanu atrībūtus. Gandrīz visi bija tērušies faniem izgatavotos kreklīs ar "Dinamo Rīga" simboliem. Daži ar speciālām krāsām uz vaigiem zīmēja sarkanbaltāsarkano karogu. Jau autobusā bija jūtams, ka pilnīgi visi ir pacilātā noskaņojumā un gatavi atbalstīt dinamiešus. Kāds pat bija pamanijies nopirkt pretējpju

Atbalsta dinamiešus.
Balvu Valsts ģimnāzijas skolēni devās uz "Arēnu Rīga". Visi brunojušies ar atrībūtiem un sejās - neviltota sajūsma par gaidāmo spēli.

tabletes kaklam, lai varētu kliegt un fanot, nebaudoties palikt bez balss. Nonākuši "Arēnā Rīga", Balvu līdzjutēji devās apskatīt suvenīru veikalīņus un pat papildināja to ienākumus, pērkot, piemēram, kreklus ar dažnedažādiem hokejam atbilstošiem simboliem. Spēles laikā gan no Balviem atbrauktie, gan arī pārējie hokeja un "Dinamo Rīga" līdzjutēji un atbalstītāji kliedza un centās uzmundrināt komandu, kā vien spēja. Ikvieni klātesošais sajuta to spēku, kas rodas, tikai kopā darbojoties. Un "Arēnā Rīga" to varēja izbaudit tik, cik uziet!

Balvu Valsts ģimnāzijas skolēniem un skolotājiem ļoti patika atmosfēra un emocijas, ko viņi sajuta hokeja laikā. Protams, skumju noti ikvienam ieskandināja zaudējums, tomēr liels prieks bija par to, ka puiši cīnījās līdz galam. Lai arī "Dinamo Rīga" zaudēja, hokejisti zina, ka viņiem ir vislabākie fani pasaulē! Un balvenieši jūtas lepni, ka ir kaut maza, tomēr daļa no šiem faniem.

IEVA LAUSKINIECE

Dzeja

Es par jums, draugi!

Laiki tagad tramīgi,
Dzīvojet nu prātīgi.
Domājet, ko īsti ēst,
Ko vilkt mugurā, ko plēst.

Ar ējot pastaigā,
Lemiet, ko vilkt mugurā-
Pavasara vējelis
Ir ļoti daudzus pievīlis.
Kājās aujiet ziemas riepas,
Kurām pievienotas radzes.
Katra procedūra dārga-
Nedrīkst krist pie katra staba.

Bet, lai sasildītu telti,
Dodu padomu par velti-
Palīdzēt var tikai tīrs
Kaimiņtočku "antikrīzs".
Eiset tāpat nomodā,
Drīz būsim plūdu laikmetā.
Drebinieties tikai barā-
Bari vienmēr uzvar karā.

Vienvārd', draugi, saku es;
Rūp man Jūsu nākotnes.
Un, ja kādam grūti iet,
Pamāciet un palīdziet!

NORMUNDSS OGLINSS

"Jauno žurnālistu skolas" lappusi sagatavoja S.Gugāne

Gavēja trešajā svētdienā svētais Jānis savā evaņģelijā runā par to, kā Jēzus satika samariešu sievieti. Šis stāsts ataino, kā cilvēka pamostas ticiba. Ticiba ir cilvēka atbilde Dievam. Kas priekš tevis ir Jēzus? Vēsturiska personiba, dekorācija svētkos, ātrā palidzība, pēcnāves apdrošināšanas kompānija...? Tāda atbilde nav pilnīga, tas var būt ceļš uz ticibu, bet tā nav ticiba. Lai dotu Dievam atbildi, ir jāiet tālāk, kā tā samariete, līdz pat apstiprinājumam: Viņš patiešām ir pasaules Pestītājs. Ticiba veido saistības – un tas ticibā ir visgrūtākais. Bet ticiba, kas pilnveidojas caur saistībām, dod cilvēkam „jaunu elpu” jau šajā dzīvē un cerību uz mūžīgo dzīvi.

(No svētdienas sprediķa.)

Oļģerts Misjūns, Bēržu, Augustovas un Krišjāņu
Romas katoļu draudžu prāvests

Draudžu dzīve

Rekolekcijas Šķilbēnu dievnamā

Aizvaditajā sestdienā Šķilbēnu Romas katoļu baznīcā notika rekolekcijas, ko vadīja klostermāsa Marija Gude, Vissvētākā sakramento adorācija, Krustaceļš un jauniešu Svētā Mise.

“Ar rekolekcijām apzīmē pārdomu, sevis sakārtošanas un spodrināšanas laiku. Garīgā dzīve un ticiba ir jāspodrina tāpat kā ik pa laikam spodrinām sudrabu lietas. Tad no jauna atrodam Dievu. Rekolekciju mērķis ir atgriezties un atjaunoties, paskatīties uz sevi un degt mīlestībā uz Dievu,” uzsvēra māsa Marija. Viņa aicināja klātesošos draudzes ļaudis apsēsties apli un pārrunāt tēmu “Cilvēka priekšstatī par Dievu”. Katrs nosauca vismaz vienu īpašību, kas raksturiga Dievam. Izskanēja, ka Viņš ir izpalīdzīgs, labvēlīgs, uzticīgs, žēlīgs, taisnīgs... “Katrā no mums ir Dieva atspīdums, jo esam radīti pēc Dieva attēla un līdzības. To, kādas attiecības mums ir ar Dievu, kā lūdzamies, nosaka, kādu tēlu mēs esam izveidojuši par Dievu. Dievu neviens nav redzējis, Viņš ir noslēpums. Šie tēli, kā mēs izprotam Dievu, dzīves laikā mainās. Jo vairāk augam, jo vairāk saprotam, kāds ir Dievs,” atzina klostermāsa. Viņa minēja vairākus attiecību veidus ar Dievu. Piemēram, ja meklējam Dievu tikai brižos, kad mums ir slīkti, kad gadījušies sarežģījumi ģimenē, darbā, nomiris tuvinieks, tad Dieva tēlu varam salīdzināt ar ātro palidzību. Savukārt, ja vecāki bērnu audzina ar vārdiem: “Dievs visu redz, Viņš tevi sodīs”, tad bērnā veidojas priekštats, ka Dievs ir policists, no kā jābaidās. “Šis ir nepareizs priekštats par Dievu. Viņš nav policists, lai sodītu mūs vai citus cilvēkus. Dievs nav tas, kas meklē mūsu trūkumus un kļūdas. Dievs ir persona un gars, Viņš ir Radītājs, pie kura varam vērsties lūgšanā,” skaidroja māsa Marija. Vērojot dabu, mēs varam slavēt Viņu par visu, ko radījis. Ieraugot pirmo sniegpulkstenī, varam priecāties, ka Dievs to uzdāvinājis tieši mums. Ľoti daudz par to, kāds ir Dievs, stāsta Jēzus. Piemēram, stāstā par Labo Ganu, kur svarīgi, lai nepazustu neviens grēcinieks. Rekolekciju dalībnieki dalījās pārdomās par šo stāstu, kur Dievs priecājas par katru, kurš atgriežas. Antons Vancāns, piemēram, teica: “Man jau ir 71.gads, bet kopš 50.dzimšanas dienas esmu atgriezies pie Dieva. Dievs priecājas, ka es nesmēķēju, nelietoju alkoholu, svētdienās eju uz baznīcu, lūdzos.” Klostermāsa uzsvēra, ka Dievam ir svarīgs katrs cilvēks. Viens no veidiem, kā atgriezties pie Dieva, ir izsūdzēt grēkus. “Tās pazudušās aitas esam katrs no mums, kad sāpinām otru cilvēku, kad padodamies slinkumam,” atzina māsa Marija.

Jauniešu Svētās Mises noslēgumā dievnama apmeklētāji gāja pie dievgalda apņemšanas pilni ieverot gavēni, proti, atteikties no sev tuvām, bet garīgās dzīves pilnveidošanai nevēlamām lietām. Tad arī Lieldienas nāks kā gaišs un svētīgs notikums. Prāvests Sergejs Ivanovs ticīgos aicināja apmeklēt rekolekcijas, kas notiks 2.aprīlī, lai sestdienā, kad apmeklējam pirti, sākotu arī pirti savai dvēselei.

Šķilbēnu Romas katoļu baznīca sestdien bija ļaužu piepildīta. Tas, šķiet, liecina par šīs pusē cilvēku ticību, ieinteresētību un sadarbību ar prāvestu. Īpaši pārsteidza un priecēja jauniešu aktivitāte gan apmeklējot dievnamu, gan lūdzoties. Piemēram, lūgšanas “Tēvs mūsu” laikā viņi aicināja visus klātesošos sadoties rokās.

Dzied un spēlē. Pirms jauniešu Svētās Mises, kas notiek sestdienās pulksten 18, kā arī tās laikā dziedāja jaunieši kopā ar skolotāju. Svētās Mises kārtību tie, kuri vēlējās, varēja apskatīt uz ekrāna pie baznīcas sienas. Tur bija lasāmi gan lūgšanu, gan dziesmu teksti, kā arī tas, ko konkrētajā brīdī jādara – jāklausās, jāstāv kājās vai jānometas ceļos, jāsēž.

Jauniešu Svētajā Misē. Kopā ar baznīcas apmeklētājiem lūdzās prāvesti Sergejs Ivanovs un Fēlikss Šnevejs. Tiem cilvēkiem, kuriem Gavēja laikā piektdienās neizdodas atturēties no gaļas ēdienu, prāvests S.Ivanovs atgādināja, ka atturēšanās no galas ir padarīta par pašmērķi, bet tas ir tikai līdzeklis. Par gaļas neēšanas motivāciju var kļūt, piemēram, kopīgas valodas neatrāšana ar līdzcilvēkiem, atkarība no alkohola, narkotikām vai datorspēlēm. Svarīgi atteikties no kaut kā, kas cilvēkam ir grūts pārbaudījums. Bet to darīt sev dārga cilvēka dēļ, kas viņu attālina no Dieva. Apņemšanās mērķis ir būt tuvāk Dievam, nevis ēšana vai neēšana.

Krustaceļu ejot. Krustaceļš ir Gavēja laika lūgšana, kad pie katras no 14 stacijām apceram Jēzus ciešanas.

Dievkalpojumi

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Tilžā - 1.aprīli 7.30; 3.aprīli 10.00 (adorācija), 12.00 (dievkalpojums ar procesiju); 10.aprīli 12.00; 17.aprīli - Pūpolu svētdienā - 12.00 (svētīs pūpolus); 21.aprīli - Zaļajā Ceturtdienā - 18.00; 22.aprīli - Lielajā Piektīdienā - 18.00 (Kristus ciešanu dievkalpojums); 23.aprīli - Klusajā Sestdienā - 7.00 (ūdens, uguns un maizes svētīšana); 25.aprīli - Otrajās Lieldienās - 12.00. (15., 16. un 17.aprīli rekolekcijas, sākums 10.00).

Vecītā - 1.aprīli 8.30.

Rugājos - 3.aprīli 15.00; 10.aprīli 15.00; 17.aprīli 15.00; 24.aprīli - Lieldienās - 12.00.

Bēržos - 3.aprīli 10.00; 10.aprīli 10.00; 17.aprīli - Palmu svētdienā - 10.00; 21.aprīli - Lielajā Ceturtdienā - 18.00 (ar to iesakās 3 Svētās dienas, kurās visi ticīgie aicināti piedalīties dievkalpojumos, iet pie grēksūdzes un svētās Komūnijas); 22.aprīli - Lielajā Piektīdienā - 10.00 (gavēnis un atturība no gaļas ēdienu); 23.aprīli - Lielajā Sestdienā - 18.00 (gavēnis un atturība no gaļas ēdienu). Uguns, ūdens un ēdiena svētīšana. Šajā dienā uz baznīcu līdzi jāņem sveces, kuras iedzīna no svētitās uguns); 24.aprīli - Kunga augšāmcēšanās dienā - 9.00.

Augustovā - 3.aprīli 12.00; 17.aprīli - Palmu svētdienā - 12.00; 22.aprīli - Lielajā Piektīdienā - 12.00; 23.aprīli - Lielajā Sestdienā - 9.00; 24.aprīli - Kristus augšāmcēšanās svētkos - 12.00.

Krišjānos - 3.aprīli 15.00; 17.aprīli 15.00; 21.aprīli 15.00; 22.aprīli 15.00; 23.aprīli 15.00; 24.aprīli 16.00.

Skujetniekos - 1.aprīli 12.00; 23.aprīli 12.00.

Baltinavā - svētdienās 11.30; darbdienās 8.00.

Šķilbēnos - svētdienās 9.00; otrdienās un ceturtdienās 7.00; trešdienās un piektdienās 18.00. 2.aprīli rekolekcijas, sākums 10.00.

Vilakā - svētdienās 9.00 un 11.00; darbdienās 8.00.

Kupravā - svētdienās 14.00.

Liepnā - svētdienās 12.00.

Žīgoros - sestdienās 15.00.

EVANĢĒLISKI LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos - 3.aprīli 18.00; 10.aprīli 10.00 (bez Dievgalda); 17.aprīli Pūpolu svētdienas dievkalpojums 10.00; 21.aprīli Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums 18.00; 22.aprīli Lielās Piektīdienas dievkalpojums 10.00; 23.aprīli Kristus augšāmcēšanās svētku sagaidīšanas dievkalpojums 23.30; 24.aprīli Lieldienu dievkalpojums 10.00.

Vilakā - 10.aprīli 12.00; 22.aprīli Lielās Piektīdienas dievkalpojums 14.00; 25.aprīli Lieldienu dievkalpojums 11.00.

Tilžā - 10.aprīli 16.00; 21.aprīli Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums 15.00; 24.aprīli Lieldienu dievkalpojums 14.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Rugājos - 7.aprīli 9.00; 22.aprīli - Lielajā Piektīdienā - 15.00; 24.aprīli - Lieldienās - 13.00.

Tilžā - 9.aprīli 9.00; 22.aprīli - Lielajā Piektīdienā - 14.00; 24.aprīli - Lieldienās - 12.00.

Šķilbēnos - 16.aprīli 9.00; 22.aprīli - Lielajā Piektīdienā - 8.00; 24.aprīli - Lieldienās - 10.00.

Baltinavā - 17.aprīli 9.00; 22.aprīli - Lielajā Piektīdienā - 12.00; 24.aprīli - Lieldienās - 9.00.

Saruna ar klostermāsu. “Mēs Dieva priekšā esam bērni, nav nozīmes izlikties lieliem un varošiem,” skaidroja māsa Marija.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Iespēja

Rīko studentu darbu konkursu

Izsludināts augstskolu studentu darbu konkursss rakstiem un dokumentālām īsfilmām, kas atspoguļojas migrācijas un imigrantu integrācijas jautājumus. Vairāk informācijas www.studentnet.lv.

Aicina apmeklēt Atvērto durvju dienu!

Balvu Tālākizglītības centrs 6.aprīlī aicina visus vidusskolu beidzējus uz Atvērto durvju dienu. Šajā dienā būs pieejama informācija par studijām Balvos, notiks dažādas meistardarbīcas un pat koncerts. Neizpaliks tikšanās ar jau esošiem studentiem un pasniedzējiem. "Mums jau šīm mācību gadā klātienē ir uzsāktas studijas programmās "Datordizains" un "Tiesību zinības". No deviņpadsmit studentiem jau astoņiem ir budžeta vietas, un visi ir apmierināti ar iespēju studēt tuvāk mājām. Nākamajā gadā plānojam piedāvāt studijas datortehnikiem, ekonomistiem un citu profesiju pārstāvjiem. Uzklausīsim arī jūsu vēlmēs," saka Balvu Tālākizglītības centra direktore Maruta Castrova.

Atbalstīs maģistrantus

Lai nodrošinātu iespēju augstskolām motivēt studentus maģistrātūras studijām valstī prioritāros studiju virzienos, piešķirot labākajiem studentiem Eiropas Sociālā fonda stipendijs, 2011.gada 22.martā valdība apstipriņāja Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātos noteikumus, kas paredz rikot projektu atlases 2.kārtu ESF aktivitātē "Atbalsts maģistra studiju programmu īstenošanai".

Īsumā

Tulka profesija paver plašas iespējas

Balveniete GUNA TITORENKO studē Ventspils Augstskolas 2.kursā par tulku un nenožēlo, ka studēt devusies tik tālu no Balviem - uz otru Latvijas malu.

Pēc vidusskolas beigšanas Gunai bija grūti izlemt, ko un kur studēt, un viņa saka, ka ar līdzīgu problēmu saskaras lielākā daļa absolventu. "Nevarēju izšķirties starp medicīnas

studijām Rīgā un svešvalodu mācīšanos. Valodas jau kopš skolas laikiem padevās, nekad nebija īpaši jāpiepūlas, lai skolā dabūtu labas atzīmes angļu, vācu vai latviešu valodā. Filmas pārsvārā skatījosi angļiski vai vāciski, daudz arī lasīju svešvalodās. Pieteikties studijām Ventspils Augstskolā nolēmu tāpēc, ka universitātē piedāvātās filoloģijas studijas saista daudz mazāk nekā tulkošana, kas ir praktiskāka nodarbe," stāsta studente. Guna atklāj, ka studijas vairāk vērstas uz praksi, nevis teoriju. Turklat tulka profesija paver diezgan plašas iespējas darbam gan Latvijā, gan ārzemēs, jo valodu zināšanas nepieciešamas daudzās profesijās. "Diemžēl Latvijā nav daudz augstskolu, kas piedāvātu mācīties tieši tulkošanu. Ventspils Augstskola piedāvā valsts apmaksātas budžeta vietas, studiju maksa gan ir augsta, bet iespēja iekļūt budžeta vietās arī salīdzinoši augsta. Augstskola ir ļoti moderna, mācību procesā daudz izmanto mūsdienu tehnoloģijas, kopmītnes ir komfortablas un atrodas vienā ēkā ar augstskolu. No rīta, lai aizietu uz lekcijām, nav ilgi jāiet vai jābrauc," saka G.Titorenko.

Sobrīd viņa studē jau 2.kursā. Darba valodas ir vācu, latviešu un angļu. "Vācu valoda man ir galvenā darba valoda, bet ir iespēja mācīties arī angļu valodas programmā. Augstskola piedāvā mācīties arī krievu un franču valodas. Attālums Balvi - Ventspils, protams, traucē, jo bieži gribas braukt uz mājām, tomēr sadzīves apstākļi uz vietas ir ļoti ērti. Ventspilī studē jaunieši ne tikai no Kurzemes reģioniem, bet arī no Rīgas un citiem Latvijas novadiem. Personīgi pazīstu daudzus studentus no Latgales, kuri studē šajā pilsētā," piebilst G.Titorenko.

Izlaids

Diploms plauktā nepaliks

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas centra vadība Balvu Tālākizglītības centrā aizvadītajā sestdienā izsniedza bakalaura diplomus. Šo augstskolu beidza septiņpadsmit mūsu tuvāko novadu studenti, kuri nepilna laika studiju programmā mācījās četrus ar pusi gadus.

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas (ISMA) Ekonomikas katedras profesore, rektore Marga Živitere stāsta, ka šis ir jau otrs izlaids Balvos. Šie studenti vēl saņēmu diplomu par profesijas - uzņēmējdarbības vadītājs - iegūšanu. "Viņi ir ne tikai saņēmuši teorētiskas zināšanas, bet arī aizvadījuši sešu mēnešu praksi, sagatavojoties darbam biznesā. Mums ir zinoši lektori ar augstām prasībām, kuri studentiem māca ne vien teoriju, bet arī reālo redzējumu," saka M.Živitere. Ari ISMA prorektors studiju darbā, Menedžmenta un mārketinga katedras docents Ivars Linde atzīst, ka šis studijas beigušie var turpināt izglītību, studējot maģistrātūrā, bet var arī veiksmīgi veidot savus uzņēmumus un darboties tajos. Viņu skumdina fakts, ka Latvijā nav jauna Izglītības likuma, kurā būtu jāiekļauj vairāki ļoti nozīmīgi punkti, kas daudziem studentiem parvērtu plašāku logu uz pasauli, un Latvijas izglītība būtu vēl kvalitatīvāka.

Lekcijas ISMA studentiem Balvos lasīja Inese Ozola no Rugājiem, kura pašlaik gatavojas aizstāvēt doktora grādu. "Programma bija veidota tā, ka daudz bija paredzēts tieši praktiskās daļas. Lasīju lekcijas komercdarbībā un uzņēmējdarbībā. Ar studentiem sastādījām reālus biznesa plānus. Ja cilvēks uz augstskolu nāk uzreiz pēc vidusskolas, viņš vēl nezina, ko vēlas, taču šie bija cilvēki ar darba pieredzi gan savos uzņēmumos, gan citās darba vietas. Viņi ar savām praktiskajām zinībām pilnveidoja arī pedagogus," saka I.Ozola.

Gadi nav šķērslis

Studijas Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolā, Uzņēmējdarbības fakultātē, šis kurss iesāka 2007.gadā. "Lielākā daļa studēt Balvos izvēlējās tāpēc, ka tas ir ļoti ērti un tuvu dzīvesvietai. Vidusskolu beidzu pirms astoņpadsmit gadiem. Par iespējām studēt ISMA izlasīju laikrakstā "Vaduguns". Pa šiem 4,5 gadiem gājis raibi, bet ļoti interesanti. Mūsu kurss bija jauks un draudzīgs. Kad iesākām studēt, jaunākajai studentei bija 18, bet vecākajai - 48 gadi. Tas liecina, ka vecums nav šķērslis, lai iegūtu augstāko izglītību," saka Ligita Kacēna. Viņa stāsta, ka pasniedzēji brauca no Rīgas, lekcijas lasīja arī vietējie Balvu mācībspēki. "Pa šiem gadiem esam iepazinušies un izveidojušās labas attiecības ar daudziem pasniedzējiem. Anna Pušpure mums palikis atmiņā ar prasmi dalīties dzīves pieredzē un plašo zināšanu klāstu, ko turpmākajā dzīvē varēsim izmantot saskarsmē ar līdzcilvēkiem. Balvu Tālākizglītības centra darbinieki ar savu izpratni, iejūtu, vēlēšanos palīdzēt darija mūsu

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas izlaids Balvos. Balakaura diplomus saņēma septiņpadsmit cilvēki.

Foto - Z.Logina

Iepriecīna augstskolas absolventus. Balvu Mūzikas skolas saksofonists Arnis Graps (attēlā) un koncertmeistare Ina Iljučonoka ar muzikāliem priekšnesumiem iepriecīna gan bijušos studentus, gan viesus.

Foto - Z.Logina

Pēta reālas tēmas

Andris Logins no Vectilžas ir tālbraucējs šoferis. Viņš savā bakalaura darbā pētījis biznesa inkubatorus Latgalē, arī Balvos, kur diemžēl attīstība nenotiek. "Ja ir pamatzināšanas, var domāt par uzņēmējdarbību, taču mazliet jānogaida, jāpaskatās, kā notiks valsts attīstība un kā mainīsies ekonomika," domā A.Logins. Ilmārs Locāns šobrīd strādā kā individuālā darba veicējs, taču arī viņam ir pieredze vairumtirdzniecības darbā. "Arī bez diploma esmu darbojies veiksmīgi un sevi pierādījis, piecus gadus vadot "Envils" bāzi, bet saskāros ar faktu, kad bez diploma nevarēju startēt konkursā uz vakantu vietu. Vairumtirdzniecības sfēru pētīju arī savā bakalaura darbā," stāsta I.Locāns. Dubults prieks Zanderu ģimenei no Medņevas pagasta, jo diplому saņēma gan sieva Iveta, gan vīrs Guntars. Viņiem pieder uzņēmums "IG Zanderi". Par iespēju studēt viņi saka paldies savai ģimenei, jo studijas nebija lētas. "Savos bakalaura darbos pētījām kokapstrādes uzņēmumus, Guntars - konkurētspēju, bet es - cilvēkresursu

Lappusi sagatavoja Z.Logina, A.Rakstiņa

Aktuāli

Aptur koku izciršanu Balvu parkā

Foto - no personīgā arhīva

Izvērtē vides inspektori. Ar krāsu iezimētos parka kokus bija paredzēts nocirst, lai gan tie nav bojāti. "Iepriekšējie muižas parka koku izvērtētāji acīmredzot nebija iedomājušies, ka parka koki dižkoku statusam atbilst sava augstuma, nevis resnuma dēļ. Ir viedoklis, ka koki it kā traucē redzēt pāri ezeram muižas pili, taču tagad, ziemā, to grūti pateikt, tādēļ vajadzīga detalizētāka izpēte," saka Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales nacionālā parka administrācijas vecākā valsts vides inspektore Rēgīna Indriķe, kas arī piedalījās koku apsekošanā Balvu muižas parkā. Lai izmēritu koku augstumu, kokos neviens nekāpa. To vides inspektors Ivars Leščinskis (no labās) izdarīja ar vizieri.

Balvu muižas parkā vides inspektori apturējuši vairāku desmitu koku izciršanu, atzīstot tos par saudzējamiem.

Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas vecākā inspektore DIĀNA MARGA informē, ka, atbildot uz satrauktu iedzīvotāja zvanu, kurš bija nobažījies par Balvu muižas parka koku izciršanu, inspektori

izbrauca uz Balvu muižas parku un uzmērija koku augstumu, un konstatēja pat 36 "jaunus" dižkokus, kas auglīgajā gāršas tipa zemsedzē, stiepjoties pēc saules un gaismas, izaugaši īpaši gari. No tiem 15 ir parastie oši (*Frakinus excelsior*), 7 parastās kļavas (*Acer platanoides*), 12 parastās liepas (*Tilia cordata*) un 2 parastās ozoli (*Quercus robur*), kas pēc augstuma atbilst aizsargājamo dižkoku statusam un to izciršana nav pieļaujama.

kok - liepa, kas aug Balvu muižas parkā, sasniedzis 42 metru augstumu.

Inspektori apstādināja Balvu muižas parkā biedrības "Latgales reģiona attīstības aģentūra" izstrādātajā projektā "Gājēju pastaigu celiņu izbūve" plānoto skaisto dižkoku izciršanu, kā arī informēja Balvu novada pašvaldību, ka koki atbilst aizsargājamo dižkoku statusam un to izciršana nav pieļaujama.

Ievērībai

Padomā, pirms pērc!

Lai veicinātu sabiedrības izpratni par dabas daudzveidibu un dabas vērtību saudzēšanu, kā arī liktu aizdomāties, kādus suvenīrus iegādāties ceļojuma laikā, cik nenovērtējamas naudas izteiksmē var būt daudzas savvaļas sugars un kā nekļūt par kontrabandistu, Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija laikraksta lasītājiem sagatavojuusi informāciju, kas varētu būt noderīga, atvainījumu sezonai sākoties.

Vai tu zini, kas ir CITES? CITES ir Vašingtonas konvencija "Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētām savvaļas augu un dzīvnieku sugām". CITES aizsargā augu un dzīvnieku sugars, kuras apdraud starptautiskā tirdzniecība. Konvencijas galvenie principi ir aizsargāt savvaļas augu un dzīvnieku sugars no strauji augošās starptautiskās tirdzniecības, aizliegt komerciālu starptautisku tirdzniecību ar šiem īpatniem, kā arī regulēt nekomerciālu tirdzniecību ar sugām, kuras tā var ietekmēt. Konvencija aizliedz tirdzniecību ar vairāk nekā 800 savvaļas augu un dzīvnieku sugām, bet vairāk nekā 30 000 sugu tirdzniecība ir stingri ierobežota. Augu un dzīvnieku sugars, kuras apdraud starptautiskā tirdzniecība, ir iekļautas CITES konvencijas trīs pielikumos, kas laika gaitā var mainīties. Sarakstos ietvertās sugars attiecīgi gan uz to dzīvniekiem, nedzīvimiem indivīdiem, gan visām indivīdu daļām un no tā izgatavotajiem priekšmetiem.

Pirmajā pielikumā minētas tās augu un dzīvnieku sugars, ko tieši

apdraud tirdzniecība un kuras ir uz izšanas robežas.

Otrajā pielikumā iekļautas tās sugars, kuras drīzumā var kļūt par izmirstošām, ja tirdzniecība ar tām netiks iero bežota.

Trešajā pielikumā minētas sugars, kas ir apdraudētas tikai atsevišķās valstis un kuru tirdzniecību nepieciešams uzraudzīt, lai novērstu iespējamos draudus izšanai kādā valstī.

CITES Latvijā

Mūsdienās konvencijai ir pievienojūšās vairāk nekā 170 valstis. Latvija Vašingtonas konvenciju ratificēja 1997.gadā. CITES ir iekļautas arī vairākas Latvijas augu un dzīvnieku sugars: ūdris, vilks, lūsis, visas pūces un plēsīgie putni (ērgļi, vanagi, piekūni u.t.t.), dzērves, orhidejas (dzegužpuķes, naktsvijoles u.t.t.) un citas sugars. Konvencijas uzraudzības funkciju Latvijā veic Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotibā esošā iestāde - Dabas aizsardzības pārvalde, kas izsniedz arī atļaujas konvencijas aizsargāto dzīvnieku un augu ievēsanai un izvēsanai no valsts.

Nelegālā tirdzniecība ar apdraudētām augu un dzīvnieku sugām ir otrs ienesīgākais bizness pasaulē aiz narkotiku tirdzniecības. Diemžēl reto dzīvnieku un augu sugu iegūšana savā īpašumā ir nemainīgi populāra, neaizdomājoties par sekām. Apdraudētās sugars pastāvīgi ieved un izved arī no Latvijas. Daudzu sugu un dzīvnieku vai no tiem gatavotu izstrādājumu (korallji, milzgliemenes, medību trofejas) ievēsanai vajag CITES dokumentus (īpatnis, vai tas iegūts legali un vai nav jāsaņem CITES atļauja).

Aplicina CITES īpatņa legālo izcelsmi, un uz tās jābūt gan CITES logo, izdevējiestādes zīmogam un amatpersonas parakstam, gan atļaujas derīguma termiņam un dzīvnieku vai augu sugars nosaukumam. Atļauja var būt valsts valodā vai kādā no CITES konvencijas oficiālajām valodām (angļu, franču vai spāņu). Lai pircējs justos drošs, suvenīrus eksotiskās zemēs ieteicams iegādāties veikalos, no veikalnieka saņemot eksportēšanas atļauju. Tikai tad, ja tā iegūta, var nokārtot arī obligāto ievešanas atļauju Latvijā.

Latvijas zooveikaloši visbiežāk pārdošanai piedāvātās ir CITES pielikumos iekļautās papagaiļu, iguānu, hameleonu, skorpionu un zirnekļu sugars. Dzīvnieki, kuri piedāvāti pārdošanai zooveikaloši, galvenokārt nākuši no dzīvnieku audzētāvām, nevis izņemti savvaļā. Katram no dzīvniekiem jābūt tā legālo izcelsmi apliecinotām dokumentam.

Ja ir vēlme iegādāties savvaļas dzīvniekus, jāņem vērā, ka Latvijas Republikas tiesību akti, proti, "Dzīvnieku aizsardzības likums" aizliez iegādāties, turēt nebrīvē, atsavināt vai turēt pārdošanai vai apmaiņai un piedāvāt tirdzniecībā plēsēju kārtas savvaļas sugars dzīvniekus; primātus; jūras zīdītājus, krokodilu kārtas dzīvniekus un čūskveidīgos dzīvniekus.

Dabas aizsardzības pārvalde iesaka: pirms pērc vai pārdod kādu augu vai dzīvnieku sugars īpatni, no tā darinātu suvenīru vai medicīnas brīnumlidzekli, pārliecīnes, vai tas nav CITES konvencijas īpatnis, vai tas iegūts legali un vai nav jāsaņem CITES atļauja!

Īsumā

Ežiem no piena caureja

Kāda sieviete redakcijai pauda izbrīnu par to, ko izlasījusi internetā sakārā ar meža dzīvnieku mošanos no ziemas miega. Protī, ka no ziemas miega pamodušies pirmie eži. Tomēr tas viņiem ir par agru, - secina dabas speciālisti, jo mazajiem adatājiem varētu būt grūti pašiem sev atrast barību. Šajā sakarībā dabas draugs Ingmārs Līdaka iesaka: "Ja cilvēki vēlas palīdzēt, tad iīglaicīga prakse rāda, ka šiem dzīvniekiem vispateicīgākā barība ir kakīm paredzētie konservi. Barības dažādošanai var dot arī biezpienu, olu, gaļu, bet nekādā gadījumā ežiem nedrīkst dot pienu, jo no tā dzīvniekiem var rasties caureja."

"Nav gadījies izmēģināt, kā ežiem garšo kaķu konservi, bet labi atceros, ka bērnībā mātē ežus baroja ar siltu, tikko slauktu govs pienu. Tikai tagad internetā izlasīju, ka ežiem no piena rodas caureja. Interesanti," saka sieviete.

Izņem ap divsimt metrus garu tīklu

Lai gan likumdošana paredz zivju nārstu jau kopš 1.marta, tomēr šogad laika apstākļu dēļ tas aizkavējas, īpaši Balvu pusē, kur ūdenstilpnes vēl klāj pamatīga ledus kārta. Zivju nārsta laikā zivis kļūst neuzmanīgas un līdz ar to palielinās maluzvejniecības gadījumus skaits. Tomēr pārkāpumi reģistrēti arī gada pirmajos trīs mēnešos. Reģistrēti 12 makšķerēšanas pārkāpumi, izņemti 149 nelikumīgi zvejas rīki, viens no tiem - ap divsimt metrus garš tīklis Balvu ezerā. Soda naudā uzlikti 270 lati. Pērn makšķerēšanas noteikumi novadu ūdenstilpnēs pārkāpti 52 reizes, bet zvejas noteikumi - četras reizes, izņemti 383 nelikumīgi zvejas rīki, uzlikta soda nauda - 2670 lati. Ūdens tilpnes veiktas 435 pārbaudes, kas nozīmē vairāk nekā viena pārbaude dienā.

Savairojušās caunas

Pēdējos gados savairojušās caunas, kas apciemo arī bišu dravas, kas pārziemo attālāk no apdzīvotām vietām. Bitenieks Andrejs Martuzāns sarunā minēja, ka šoziem cauna caur griestiem iekļuvusi bišu dravas saimniecības mājā. To, ka caunas izgrauž bišu stropus, īpaši tos, kas jau patrupējuši un nav vairs tik jauni, un izēd bitēm domāto ziemas barību - šūnas ar medu, atzīst arī cits bitenieks Jānis Silaunieks. Viņš saka: "Arī mans tēvs bija bitenieks, bet nekad nestāstīja, ka kādreiz cauna būtu iekļuvusi bišu stropā un apēdusi šūnas ar medu." Lai atbaidītu nelūgtās viešas, bitenieks iesaka biežāk iegriezties dravā, apbrāukāt to vai apstaigāt kopā ar suni, kas uz kādu laiku teritorijā atstāj smaržas, kas nepatīk mazajai plēsoņai, no kuras zobiem cieš arī putnēni, mazie zaķēni, pat veiklās vāveres. Ne velti caunu sauc arī par vāveru bendi. Savairojušās caunas nav arī tīkams medījums medniekiem.

Brīvprātīgo darbs dabai

Tā kā Eiropas Savienības padome 2011.gadu pasludinājusi par Eiropas brīvprātīgā darba gadu, tad Eiroparku (*Europarc*) federācija 2011.gada Eiropas dabas un nacionālo parku dienas (24.maijs) tēmu noteikusi brīvprātīgā darba kontekstā un tā būs "Volunteering - nature needs you" jeb "Brīvprātīgais darbs - Tu dabai esi vajadzīgs".

Pirma reizi Eiropas dabas un nacionālo parku diena organizēta 1999.gadā un svinēta par godu Eiropas pirmo deviņu nacionālo parku izveidei Zviedrijā 1909.gadā.

Eiropas dabas un nacionālo parku dienas mērķis ir pievērst vietējās sabiedrības uzmanību aizsargājamām dabas teritorijām un to vērtībai, lai cilvēki spētu novērtēt to nozīmi un saglabāšanu nākamajām paaudzēm, tādējādi atbalstot aizsargājamo dabas teritoriju administrāciju darbu.

Dabas aizsardzības pārvaldes līdzdarbosies arī vairākos citos projektos, kas saistīti ar brīvprātīgo darbu, piemēram, brīvprātīgo koordinatoru apmācība, dažādu pasākumu organizēšana, mācību materiālu izstrāde.

Latgales nacionālā parka administrācijas vecākā valsts vides inspektore Rēgīna Indriķe stāsta, ka no katra nacionālā parka ir apmācis koordinators, kurš varēs vadīt brīvprātīgo darbu. No Rāznas nacionālā parka administrācijas koordinatoru apmācības ir apmeklējis Rolands Kalvis. Rāznas nacionālā parka administrācijas pārraugāmajā teritorijā brīvprātīgo darbs varētu izpausties kā pilskalnu un citu objektu sakopšana kopā ar brīvprātīgajiem no citām valstīm un tepat no Latvijas.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Jaundzimušie

Dzimumu uzzināja tikai dzemdībās.

14. martā pulksten 13 piedzima meitenīte. Svars – 3,830 kg, garums 58 cm. Meitenītes vecākiem Edgaram un Viatu Katkovskiem no Rēzeknes novada Čornajās pagasta šis ir pirmais bērniņš. Jaunie vecāki līdz pēdējam brīdi mazināja

mazuļa dzimumu, tāpēc pirms dzemdībām izdomāja vairākus vārda variantus gan meitenei, gan puisēnam. "Mediķi un paziņas prognozēja, ka piedzims puika, nesmot vērā vēdera formu un sirds tonišus. Pat vecmāte izbrīnījās, kad piedzima meitenīte," atceras Vita. Kad pienāca mirklis jaundzimušajam dot vārdīnu, vecāki apjuka, jo viņiem šķita, ka neviens no iepriekš sagatavotajiem vārda variantiem nepiestāv meitiņai. "Edgars ierosināja mazulīti nosaukt par Elvitu. Vārds ir jauks, jo pēc diviem mēnešiem – 14. maijā – svinēsim viņas pirmo vārdadienu. Patīk, ka meitiņas vārdā ir mūsu vārdu pirmie burti," priečājas vecāki. Jautāti, ko ieteiktu citiem topošajiem vecākiem, Katkovsku pāris vēlēja izvēlēties Balvu dzemdību nodaļu. "Nenožēlojet!" viņi piebilda.

Dēla vietā - meitiņa. 25. martā pulksten 3.40 piedzima meitenīte. Svars – 4,410 kg, garums 55 cm. Meitenītes mammai Andželai Peškovai no Balviem šis ir pirmais bērniņš. Jaunā māmiņa stāsta, ka kopā ar Oļegu domājuši, ka pirmdzimtais būs puika. "Liels bija mans pārsteigums, kad noskaidrojās, ka piedzims meitenīte. Biju patīkami pārsteigts," atzīst tētis Olegs. Jaunie vecāki meitiņai no diviem vārda variantiem – Valērija un Nika – priekšroku deva Nikai, jo uzskata, ka vārds ir skaists un labskaņīgs. Olegs, jautāts, ko darīt ar puikam izvēlēto vārdu Ilja, paskaidroja, ka viss vēl priekšā. Jaunie vecāki spriež, ka ģimenē visoptimalākais bērnu skaits ir 2 - 3. "Ja vēl būtu valsts atbalsts, tad bērni dzimtu krietiņi vairāk," viņi nešaubās. Olegs sola, ka ar vislielāko prieku labos meitiņas apavus. "Esmu tācu kurpnieks!" viņš piebilda.

Vēl dzimuši:

22.martā pulksten 6.45 piedzima puika. Svars – 4,520 kg, garums 57 cm. Puisēna mamma Laura Laganovska dzīvo Kārsavā.

23.martā pulksten 16.29 piedzima meitenīte. Svars – 3 kg, garums 46 cm. Meitenītes mamma Zlata Kopeļeva dzīvo Alūksnē.

24.martā pulksten 20.26 piedzima meitenīte. Svars – 3,220 kg, garums 53 cm. Meitenītes mamma Linda Tokareva dzīvo Balvos.

Jaundzimušo nosauca par Alisi. 17. martā pulksten 9.05 piedzima meitenīte. Svars – 3,160 kg, garums 51 cm. Meitenītes mammai Livai Apsītei no Alūksnes novada Alsīku pagasta šis ir otrs bērniņš – māsiņu mājās gaida četrgadīgais brālis Alens. Jaunā māmiņa atceras, ka ultrasonogrāfijas pārbaudēs bērniņš regulāri slēpās, tāpēc nebija 100% garantijas, ka piedzims meitiņa: "Tomēr, kad noskaidrojām, ka tomēr būs meitenīte, izvēlējāmies divus vārda variantus – Alise un Krista. Galarezultātā ar vīru Andri palikām pie vārda Alise. Jaundzimusī ir mierīga – par sevi atgādina vien tad, kad gribas ēst. Dēls Alens, šķiet, bija niķīgāks." Līva priečājas, ka meitiņa piedzima Balvos, jo labās atsauksmes par Balvu dzemdību nodaļu, viņasprāt, ir attaisnojušās. Topošajām māmiņām viņa vēl neuzezturkties: "Viss būs kārtībā!"

Jubilāre

Līdz gadsimta ballei atlicis gads

14.martā 99.dzives jubileja apritēja Medņevas pagasta iedzivotājai DOMICELAI LEVNĀNEI. Viņas mūžs, kā atzīst mazdēls Artūrs Circens, bijis tikpat sarežģīts un dramatisks kā mūsu vēstures likloči.

Domicella piedzima Šķilbēnu pagasta Siševas ciemā kalēja ģimenē. Viņai bija brālis un divas māsas. Mazdēls Artūrs Circens zina stāstīt, ka ģimene nav bijusi bagāta, tāpēc Domicellai nācīes dотies kalpu gaitās uz tolaik pārtīcīgo Vidzemē. Pirms otrā pasaules kara viņa ieskatījusies Aloizā Lepnānā, piedzima meitiņa, kā arī Lepnāni pa daļām iegādājās 10 hektārus zemes Medņevas pagasta Slotukalna ciemā. Lai izvairītos no obligātā dienesta legionā, Aloizs slēpās bunkurā, ko izraka turpat netālu no mājas. Kad 1944.gadā viņš devās apciemot netālu dzīvojošos brāļus, Aloizu apcietināja šūcmaņi. Tā kā Pitalovā tobrīd jau atradās padomju karaspēks, Aloiza liktenis karjošajiem bija vienaldzigs un mazsvarīgs. Viņu aizsūtīja uz Centrālcietumu Rīgā, kur A.Lepnāns gāja bojā. "Kapa vieta nav zināma," pastāstīja A.Circens. Abi Lepnāni bija skroderi, un Domicella līdz pat pagājušā gadsimta 70-tajiem gadiem paziņām neatteica palīdzību, lai uzšūtu kārotās drēbes. Jāpiebilst, ka pēc kara Domicella vairākas dienas pavadīja čekā, jo padomju varasvīri uzskatīja, ka viņas vīrs dienējis pretinieku armijā. Tikai pateicoties kādam lieciniekam, kurš apstiprināja faktu, ka kopā ar Aloizu sēdējis vienā kamerā, turpmākās represijas izpalika. 1947.gadā Domicella sāka dzīvot kopā ar civilvīru no Viksnas. Piedzima meita, kura, kā atceras mazdēls Artūrs, nomirusi ap Olimpiādes laiku. "Tāpat kapu kalniņā sen pavadīts vecmamas brālis un māsas,"

viņš piebilda.

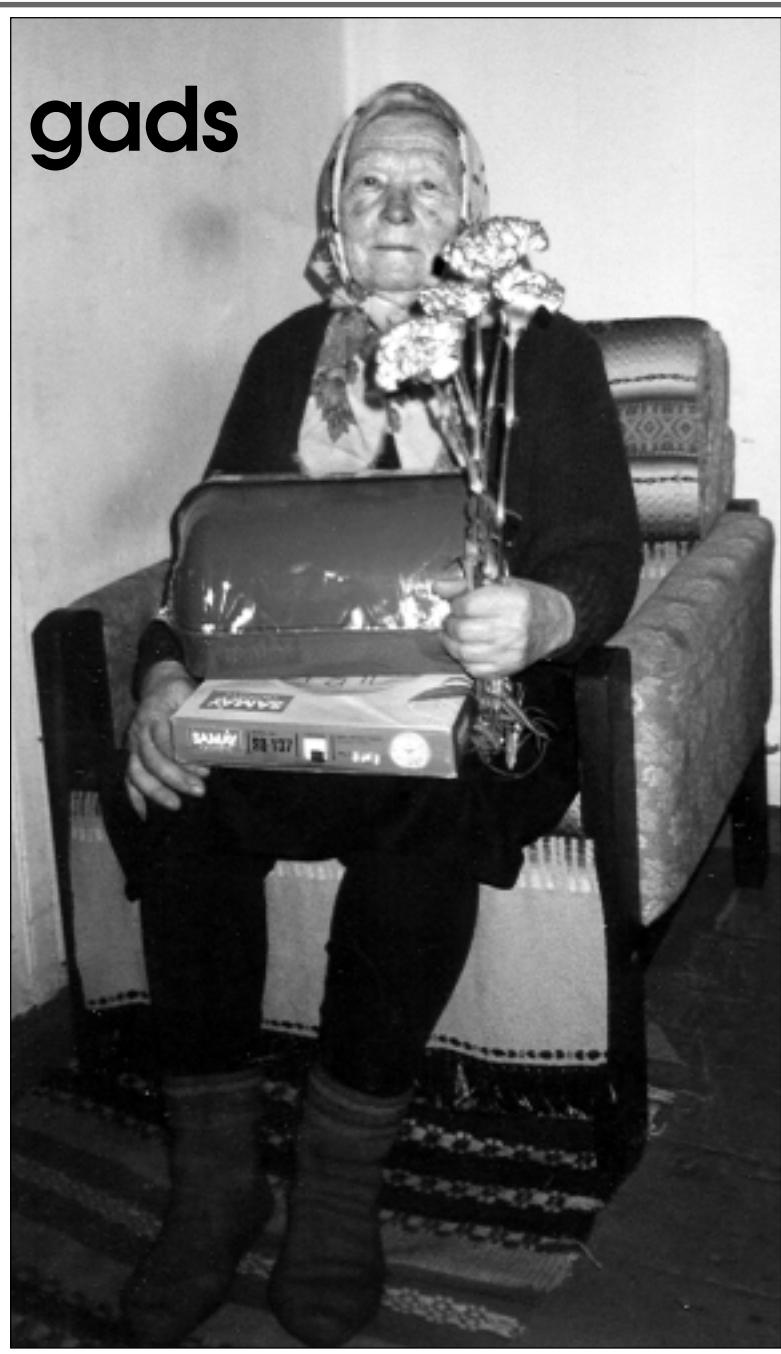
Jubilārei ir meita, mazdēls un pieci mazmazbērni. Mazdēls Artūrs gavīnieci raksturo kā noslēgtu cilvēku, kurš nekad nepazemosies citu priekšā: "Vecmammā jaušams pamatlīdzīgs sīkstums – viņa dzīvo pēc principa: kā māku, tā dzīvoju." Tāpat A.Circens izstāstīja gadījumu, kā vecmāmiņa iemācījusies izkult izkapti. Paskatījusies, kā tas jādara, un prasme rokā! Tas nekas, ka par pamatu izmantota lakta, kas iesista apgāztā cūku kastē.

Vēlas sagaidīt simtgadi

Sirmgalves radinieki nešaubās, ka Domicella nevēlas nevienam atdot savas dzīves pozīcijas. "Viņa ir labsirdīga. Kad vēl spēja aiziet uz veikalū, vienmēr mazbērnus pārsteidza ar dārgiem našķiem. Viņai garšo saldumi, kotletes un piena zupas. Tajā pat laikā vecmamma ievēro mērenību," pastāstīja A.Circens. Devīngadīgais mazmazdēls Jēkabs, jautāts par vecvecmamas ilgā mūža noslēpumu, sprienda, ka *baba* vēl nosvinēs ne vienu vien dzimšanas dienu. "Bet es šo rekordu desmitkāršošu!" solīja pusaudzis.

Zīmīgi, ka sirmgalvji, kuri dzīvo līdz pat sīmts un vairāk gadiem, nekad nesaka "nē" alkoholam. Arī Domicella neatsakās, pie mēram, no 200 gramu blašķites. Tiesa, tās viņai pietiek krietiņi ilgam laikam. Gavīniece strādāja līdz brīdim, kamēr vien spēja to darīt. Tuvojoties siltākam laikam, viņa visdrīzāk atsāks pastaigas ārā. Lai laba veselība!

Vēlas būt neatkarīga. Domicella Lepnāne 90.dzimšanas dienā nosvinēja Vidučos. Šogad jubilejas svinības izpalika, jo pasliktinājusies veselība. Jubilāres radinieki uzskata, ka Domicella ir stipra un simtgadi noteikti sagaidīs!

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs un A.Rakstiņa

Laika zīmes

Aprīlis (Sulu, ūdeņu mēnesis)

1.aprīlis ir Mānu diena. Sens vēstījums saka, ka šajā dienā dzimis Joks, kas simbolizē mainīgo pavasari. Tāpēc arī aprīlis vislabāk atbilst pavasara grozīgajai dabai. **Ticējumi.** *Kāds laiks Joku dienā – tāds visu pavasari un rudenī tāpat.*

4.aprīlis ir Izidors. Šajā dienā nedrīkst art, ne strādāt citus darbus, kas saistīti ar zemi. **Ticējumi.** *Ja Izidora dienā sliks laiks – zemniekam tas būs sliks visu gadu.*

7.aprīlis ir Vecā Pavasara Māra. **Ticējumi.** *Ja 7.aprīlī debess bez mākoņiem un spilgtā saule – būs vētraina vasara. Ja Vecajā Mārā salst un snieg – būs nelāga vasara.*

14.aprīlis ir Tipša diena. Pirmā pavasara aršanas diena.

Pūpolnīca (ar to sākas Klusā nedēļa) šogad iekrīt 17.aprīlī. Pūpolnīcas ritā kaut vienam no mājas ļaudim agri no rita jānoper (mīlus vārdus runājot) ar pūpolzariem pārējie. Tas izdzīs slimību un iedzīs Veselību! **Ticējumi.** *Ja Pūpol-svētdienā spīd saule, tajā gadā būs labs sienu un rāzas novākšanas laiks.*

21.aprīlis ir Zaļā ceturtdiena. Tā ir viena no Vēja dienām, tāpēc svētījama. **Ticējumi.** *Ja Zaļās ceturtdienas naktī salst – sals vēl 40 naktis. Ja Zaļajā ceturtdienā ceļu šķērso čūska, vasarā būs daudz ugunsgreku.*

22.aprīlis ir Lielā Piektiena. Arī

tā ir viena no Vēja dienām. **Ticējumi.** *Piekta negāja ciemos un bise šai dienā jāizšaujot tukša. Bet deviņiņem griezieniem Piekta nogriezta pilādža nūja ir teicama, lai atvairītu jebkuru raganu.*

23. aprīlis ir Jurģa jeb Ūsiņa diena. Šogad šajā dienā iekrīt Klusā sestdiena. Jura diena ir zemnieka gada sākums. Tā ir pirmā lauku darbu, pirmā sējas, ganu, kā arī pirmā ugunskuru diena. **Ticējumi.** *Ja Jurģu dienā sliks laiks – tas būs sliks visu gadu. Kāds vējus uzvar Jurģu dienā – tāds visvairāk visu to gadu pūš. Ja Jurģa dienā ir labs laiks – tāds būs arī Mīkelja dienā (29.septembris).*

24. un 25.aprīlī ir Lieldienas-senumseni pavasara svētki. Lieldienu rītā saule dancojot, un tas pats jādara visai dzīvajai dabai. Šajā rītā, skatoties caur zīda drāniņu, varot ieraudzīt arī pašu Laimu. **Ticējumi.** *Ja Lieldienās vardes iet pāri ceļam – būs lietaina vasara.*

25. aprīlis ir arī Markus diena. Šajā dienā nestrādāja, lai krusa un pērkons nemaitātu tīrumus.

Kāds laiks šogad varētu būt aprīli?

Pagājušais februāris aizgāja ar salu, bet marts aiziet, sniegu kaisīdams un daudzviet attkal ar aizputinātiem ceļiem. Pavasara Mārā (25.marts) sniega brāzmu laikā ducināja arī pērkons. Šāda

veidā ziema jau tiek stiepta piekto mēnesi un, šķiet, ka arī aprīlis ar savu mānītāja dabu piespēlēs ne vienu vien ziemīgu pārsteigumu.

Šopavasar aprīli laika apstākļi būs mainīgi, bet tas atbilst aprīļa dabai. Ja siltuma vilnis mēneša sākumā atnesis pavasarigi jauku laiku, tad mēneša vidū attkal būs vēss un, ziemelim pūšot, iespējamas gan īslaicīgas sniega brāzmas, gan sals naktis. Pagājušās Māras naktī (25.marts) ola, kas bija staba galā, sasala. Tas liecina, ka līdz Jegoram (6. maijs) naktis vēl sals.

Laikā ap Lieldienām (24.aprīlis) būs arī īstam pavasaram atbilstošas dienas, kad saulē gaiss iesils līdz +18 grādiem. Tomēr jāliek aiz auss, ka skaistajām un siltajām dienām attkal sekos vēsāka gaisa vilnis, kas var atnest arī nu jau dzeguzes puteni...

Aprīļa sākumā, sniegam ātri kūstot, strautiņos un mazajās upītēs strauji celsies arī ūdens līmenis, jo upju krastos masīvi sniega blāki. Arī gājputni masveidīgi atgriezīsies mēneša sākumā, jo šogad pārceļošana kavējas. Bet aprīlis nebūtu aprīlis, ja tas neatbilstu savam nosaukumam – sulu mēnesis. Mēneša sākumā bērzi atbrīvosies no ziemas krampjiem un ikvienam labam cilvēkam piedāvās savas Dzīvā Koka asinis.

Jauku aprīli vēlot, **V.Bukšs**

Der zināt

Jaunumi sēklu veikalos

Puķes

Kosmejas 'Double Click' Mix. 1-1,2 m augstas, ar pildītiem, dekoratīviem ziediem, labi glabājas vāzē. Zied no augusta līdz vēlam rudenim.

Lavmutites 'Laneplon' F1. Nokarenas, dekoratīvas balkonu kastēs, podoši un dobju malu apstādīšanai.

Asinssarkanās skābenes. Audzējamas puķu dobē. Spožajām, krokainajām lapām raksturīgs sārti violets dzīlojums. Lapas var izmantot arī uz turā, bet tās satur mazāk skābenskābes.

Hiacinšu pupas. Dekoratīvs vīteņaugrs ar ipaši skaistiem ziediem un pākstīm. Audzējot vajag balstu. Zied līdz rudenim.

Viengadīgie hibiski. 60 cm augsti, ar lieliem, baltiem ziediem. Var audzēt gan dobēs, gan puķu podos.

Petūnijas 'Glorius'. 20 cm augstas pildītās petūnijas ar lieliem, dažādu krāsu ziediem. Zied visu vasaru, pacieš sliktus laika apstāklus.

Petūnijas petunia superbissima 'Alba' F1. Ziedi ar interesantām svītrām, kruzuļoti, to diametrs -15 cm. Siltākā laikā ziedi krāsojas rozā krāsā.

Puķzirnīši 'Showbench' 8'. Astoņu lielisku šķirņu sajaukums.

Berlandiera 'Chocolate Daisy'. Šokolādes pīpenes ziedi smaržo pēc

šokolādes. Ziedi līdzīgi margrietījām, atveras jau no rita, izplatot jauko aromātu. Sausumizturīgas.

Benary begonijas 'BIG Red with Bronze Leaf'. Viengadīgas, 30-60cm augstas, ziedi līdz 8 cm lieli. Vienkārši kopjama šķirne. Pacieš gan karstu sauli, gan noēnojumu.

Miltainās salvijas 'Evolution White'. Viengadīgas, 50cm augstas, zied visu vasaru.

Begonijas 'Nonstop Yellow with Red Back' un 'Nonstop Mocca Pink'. Viengadīgas kamolbegonijas, 20 cm augstas un labi zarojas, ziedi 8-10cm lieli.

Jūrmalas lobulārijas 'Giga White'. 7,5 cm augstas. Zied visu vasaru.

Lielziedu gailardijas 'Apricot'. Dzeltenas. Ziemcietes, 30 cm augstas saulmiles.

Tunbergijas 'Arizona Dark Red'. Viteņaugi, kam ziedi ir samta sarkanā krāsā ar melnu actiņu. Vasara sasniedz līdz 2 m augstumu. Vajag balstu. Vegetatīvi pavairojama šķirne.

Lapu dārzeni un zirņi, pupas...

Salātu maisijums sēklu lentē. Dažādu šķirņu ledus un lapu salātu

sēklas iestrādātas 6 m garā lentē. Kopumā var izaudzēt 60 salātu galviņas.

Cigoriņsalāti 'Variegata di Castelfranco'. Neparasts, ļoti dekoratīvs izskats, tāpēc izmantojami ēdienu dekorēšanai. Garša nedaudz rūgtene, atsvaidzinoša. Var lietot gan svaigus, gan sautētus.

Salāti 'Australische Gele' ar plēves mulču. Sēklas iestrādātas 2,5m garā lentē un papildinātas ar plēves mulču. Pirms sēšanas lente - jāizmērcē, augsnē kārtīgi - jāsalaista. Plēves mulča pasargā sējumu no nezāju augšanas, un salālapas nenošķiežas ar zemi.

Pupīnjas 'Gazela'. Agras sviesta puķiņas, kas veido dzeltenas, plakanas, apmēram 22 cm garas pākstis. ļoti garšīgas. Var izmantot saldēšanai un konservešanai.

Pupīnjas 'Nata'. Zemas, vidēji vēlas lobāmās pupīnjas. Paksti 3-5 baltas, ovālās sēklas.

Zirņi 'Blauwschokker'. Neparausta zaļo, lobāmo zirņu šķirne ar violetām, apmēram 6 cm garām pākstīm. Salda, maiga garša. 80-160 cm augsti augi, tāpēc nepieciešami balsti.

Kailsēklu ķirkbis 'Miranda'. Aug kā puskrūms, ienākas zaļi, 3-4 kg smagi augļi. Mikstums dzelzēns, sēklas bez caumalām.

Darbi aprīlī

Augļu dārzā:

- Veido augļu koku vainagus.
- Stāda augļu kokus un krūmus.
- Izgriež bojātos dzinumus avenēm.
- Pavairo ogu krūmus ar noliektēniem un koksainajiem spraudēniem.
- Stāda jaunos augļkociņus un ogulājus.
- Stāda košumkrūmus un dzīvžogu.

Košumdārzā:

- Apgrīz dzīvžogu, kamēr nav saplaukuši pumpuri.
- Mēneša beigās mežvīteņiem un rozēm noņem segumu.
- Sēj un mēslo zālienu, atjauno bojātās vietas.
- Apgrīz daudzgadīgās graudzāles.
- Gatavo dobes gladiolām, dālījām un citām sīpolpuķēm.
- Sēj viengadīgās puķes (klinērītes, magones, ešolcījas, rudzupuķes).
- Aprīļa beigās vasaras krizantēmas, kosmejas, klinērītes un puķzirnīšus stāda jau pastāvīgā vietā dobē.

Telpās:

- Pārstāda istabas puķes, mēslo telpaugs.
- Pavasara ģenerāltiršanai piemērotas Dvīņu, Svaru un jo sevišķi Ūdensvīra dienas dilstoša Mēness laikā.
- Logus tiršim gaisa (Ūdensvīrs, Dvīņi, Svari) un Uguns (Auns, Lauva, Strēlnieks) dienās.
- Ziema apgērbu skapī liksim dilstoša Mēness dienās.
- **Sakņu dārzā:**
- Pārrok komposta kaudzi.
- Aprīļa vidē diedzē kartupeļus sēklas laukam, kas jāstāda maija vidū.
- Sēj burkānus, dilles, redīsus, pētersīlus, kālus, var stādīt mārrutku saknes. Sēj brokoļus un viengadīgās puķes (klinērītes, magones, rudzupuķes u.c.).
- Mēneša vidū dārza, ja laika apstākļi atļauj, sēj salātus un spinātus.
- Apkopj, mēslo zemenes, uzsien vīnogulājus.
- Mēneša beigās, ja laika apstākļi atļauj, stāda agros kartupeļus, sēj burkānus un pētersīlus.

Siltumnīcā:

- Neapkuriņāmās siltumnīcās sēj salātus, kastītēs sēj kāpostus, kolrābjus, ziedkāpostus.
- Sēj asteres, lauvītītes, samtenes.
- Sēj gurķus neapkuriņāmās siltumnīcās. Sēj kastītēs verbenas un citas vasaras puķes, ko audzē ar pārstādīšanu.
- Mēneša beigās sēj salātus, spinātus, lapu pētersīlus, kolrābjus, arī zālienu.
- Izpikē kāpostu dēstus, kuriem jau ir pirmās īstās lapiņas.

Dārza darbiem nelabvēligas dienas:

4., 17.aprīlis.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maijas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **3.** (10.56-23.59), **11.** (09.15-17.02), **18.** (00.39-10.49), **24.** (23.30-24.00), **25.** (00.00-07.53) **aprīli.**

Piemērotas dienas pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāzai - **10., 11., 18., 19.aprīli.**

Istais laiks ģenerāltiršanai, jo, šajā dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās. Izmazgātā veja ir tirāka - **1., 27., 28., 29.aprīli.**

Istā diena matu kopšanai, griešanai - lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frīzūra saglabātu formu- **12., 13., 14., 15., 23., 24.aprīli.**

Diena, kas piemērota skaistumkopšanai - **16., 17., 22., 23., 24.aprīli.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļaujas un paļaujas uz to, ka viss notiek istājā laikā un vietā - **12., 13., 20.aprīli.**

Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri notikumu gaitu labprāt ieteikmē paši - **8., 22., 26.aprīli.**

Mēness tukšais laiks - šajā periodā labāk nesākt neko jaunu, neparakstīt svarīgus līgumus, nesākt ārstēšanās kursu, jo rezultāts var nesniegt cerēto, šajā laikā nepieņemt izšķirīgus lēmumus. Piemērots laiks, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. **Aprīli - 1.** (00.00-24.00), **2.** (00.00-14.16), **4.** (13.04-24.00), **5.** (00.00-02.46), **6.** (02.02-24.00), **7**

Gada pīrtnieks dzīvo saskaņā ar sevi

Dina Kalāne "Balttour" izstādē. Tajā viņi reklamēja pakalpojumus, ko sniedz ģimenes viesu nams. Daudziem pīrtsmīļiem patīk, ka lielajā čuguna katlā Kalānu ģimene piedāvā triju veidu pašgatavotas zupas - laša, kauliņu un ungāru gulašu.

Galdiņi, klājies! Ja klienti pasūta viesību galdus, tas saimniekiem problēmas nerada, jo viņiem ir jauki un šajās lietās profesionāli kaimiņi, kuri lieliski gatavo un atved ēdienus uz "Upesrūkiem". Galda klāšana, turklāt ar gaumi un izdomu, izdodas pašiem, un bieži vien labākie rādītāji ir tieši ģimenes vīriešiem.

Celjojošais kauss, kas uz gadu nokļuvis pie Miervalža Kalāna Garkalnes novadā, gatavots Madonā. Tā autors ir Māris Laizāns. Kausu rotā uzraksts "Gada pīrtnieks", bet otrajā pusē lasāmi tā ieguvēju vārdi.

Burvju krēsls. Tas pie pīrtnieka nokļuvis pēc kādas mēbeļu izsoles, kur krēslus bija apgleznojuši mākslinieki, vadoties no filmas par divpadsmīti krēsliem. Krēsls ir dažādos toņos, ar savdabīgiem šamanism raksturīgiem stila akcentiem, un šobrīd kalpo viesu izklaidešanai.

Viesu nams "Upesrūki" atrodas Garkalnes novadā, 15 km attālumā no Rīgas. Tur saimnieko novadnieks **MIERVALDIS KAĀNS** ar ģimeni, un sākotnējā aizraušanās ar pīrts lietām lēnām pārtop par biznesu, kas ne tik daudz nes peļņu, kā sagādā gandarijumu pašam un iepriecina citus. Ne velti Miervaldis ieguvis titulu "Gada pīrtnieks".

Pirmā tikšanās ar novadnieku Miervaldi Kalānu un sievu Dinu ir nejauša - nokļūstam viņu viesu mājas pīrti Garkalnē. Saimnieki ātri sakurina pīrtiņu, izrāda labiekārtoto virtuvi, traukus, galda piederumus, ieslēdz mūzikas centru, pasmejas, ka varam dziedāt karaoke. Āra kubulu šoreiz nekurināšot, jo ir auksti, bet var izdarīt arī to. Kuras kamīns, dzeram zāļu tēju un skatāmies albumus. "Bija jādomā, ko darišu pensijā, un izlēmu būt pīrtnieks," saka Miervaldis, bet mums negribas ticēt, ka viņam šie gadi jau pienākuši.

Otro reizi Miervaldi satieku starptautiskajā tūrisma izstādē "Balttour", "Pīrts ielā", kur piedalās pīrtnieki no visas Latvijas. Miervaldis jau ieguvis "Gada pīrtnieka" titulu un apmeklētājus iepazīstina ar pīrts tradīcijām, cienā ar veselīgām zāļu tējam. Cilvēki viņu izjautā, cerot iegūt jaunu informāciju par mūsdienu pīrts tendencēm. "Īsts latvietis ne tikai dzied, bet arī reizi nedēļā iet pīrti. Un izrādās - cilvēks iet pīrti ne tikai mazgāties, bet arī, lai iegūtu endorfīnu - laimes hormonu," izskan atziņa. Tādēļ meklēju iespēju par Miervaldi Kalānu uzzināt ko vairāk, jo interese radīta.

Līdz kriminālpolicijas priekšnieka amatam

Miervaldis Kalāns dzimis Balvos 1960.gadā, un 12.maijā viņu var apsveikt bijusie Balvu vidusskolas klasesbiedri un draugi, jo šajā skaistajā pavasara dienā viņš svin dzimšanas dienu. "Vismaz vienu reizi gadā braucu uz Balviem, uz kapu svētkiem. Balvos apglabāts tēvs, tur dzīvo mana krustmāte un krusttēvs - Zinaidas un Ērika Bērziņu ģimene ar brālēnu Aivaru," savu stāstījumu iesāk Miervaldis. Sākotnēji viņš mācījās Balvu pamatskolā, kas atradās Balvu muižas ēkā, pēc tam - vidusskolā, taču tikai līdz 9. klasei, jo bija labs sportists - izturēja konkursu un aizbrauca mācīties uz Murjānu sporta internātskolu. Pēc šīs izglītības iestādes beigšanas 1978. gadā Miervaldis iztur konkursu arī Latvijas Valsts Universitātē, kuru absolvē 1983.gadā. Latvijas brīvvalsts laikā tagadējo policiju vēl dēvē par miliciju, un tur Miervaldis sāk strādāt par iecirkņa inspektorū, bet laikā līdz 2010. gadam ir uzdienējies līdz Rīgas rajona policijas pārvaldes Kriminālpolicijas priekšnieka amatam - pulkvežleitnanta pakāpei.

Uzbūvē divtik lielāku

Tuvojoties izdienas gadiem, Miervaldis sāka nopietni domāt, ar ko nodarboties, aizejot no darba policijā. "Tuva sirdij bija viesu uzņemšana un pīrtlietas. Nopietnāk pīrts procedūrām pievērsos jau 2000.gadā, kad uzcēlu savu pīrtniņu. To pie manis baudīt brauca draugi un paziņas. Apņēmos nopietnāk pievērsties šīm zinībām un praktiskai to pielietošanai," saka M.Kalāns. Un ģimene pieņēma lēmumu būvēt pašiem savu viesu namu. "Paši sagatavoja skici, un ieteiktie arhitekti no Balviem - Bašķirovū ģimene - uzprojektēja. Nācās ļemt kreditu, jo no sākotnējās domas, ka pīrts būs tikai līdz 100 m² liela, iznāca 185 m². Nu varam svinēt lielākas jubilejas un izguldīt atbraukušos viesus - uz doto brīdi ar ērtībām varam uzņemt 25 svinētājus," stāsta Miervaldis. Viņš neslēpj, ka praktiski visu cēluši pašu spēkiem, tikai guļbūves karkasu un jumtu uzlikuši amatnieki no Žiguriem. "Darbos piedalījās visa ģimene - sieva Dina, dēls Einārs, meita Anete, kā arī pieaicināti radinieki, draugi un paziņas. 2005.gada rudeni ielikām ēkas pamatus, nākamā gada vasarā sākās karkasa guļbūves salīšana, un 2007.gada pavasarī jau uzņēmām pirmos viesus. Tie bija draugi un paziņas, kuri novērtēja mūsu darbu un ieteica, ko vēl vajadzētu ieviest. 2007.gada maijā pie mums jau svinēja pirmās kāzas," atceras viesu nama saimnieks.

Bez ģimenes nebūtu mājīguma

Miervaldis Kalāns lepojas ar savu ģimeni un stāsta, ka bez viņiem viesu namā nebūtu tā aura, kas ir tagad. Sieva Dina pašlaik strādā Garkalnes vidusskolā par skolotāju, bet 15 gadus viņa vadīja Garkalnes bērnudārzu, kuru pēc reorganizācijas pievienoja Garkalnes vidusskolai. Meita Anete - patstāvīgi dzīvo galvaspilsētā Rīgā, un līdz mājām ir 15 km garš ceļš. Viņa pabeigusi Latvijas Valsts Universitātes Moderno valodu fakultāti, brīvi pārvalda angļu un franču valodas. Savā prakses

Miervaldis Kalāns speciālajā rūķu tērpā. Zilganā tērpa rakstos ir rūķu motīvs, ko var saukt arī viesu mājas vārdā par *upesrūki*. Šādi tēri ir abiem ar sievu, un tos saimnieki uzvelk, kad jāizklaide vai jāpārsteidz ciemiņi. Arī krelles nākušas no izstādes un iegādātās kopā ar savdabīgo krēslu. Kalānu ģimene šos tērus uzvelk arī Farmācijas muzejā, kur ārzemju delegācijām pie pīrts maketa stāsta un rāda visu par latviešu melno pīrtiņu.

laikā strādājusi un stažējusies Anglijā, Francijā, Vācijā. Dēls Einārs šogad beidz Rīgas Tirdzniecības skolu, Viesnīcu servisa nodaļu, ir liels paliņs viesu uzņemšanā un apkalpošanā ģimenes uzņēmumā. "Darba pietiek visiem, bet bez manas sievas līdzdalības nav iedomājama viesu nama mājīguma sajūta," atzīst Miervaldis.

Galvenais rādītājs - labsajūta

Jau kopš 2005.gada Miervaldis Kalāns darbojas biedrībā "Latvijas pīrts". Lai papildinātu zināšanas, viņš piedalās semināros un kursos, jo piekrīt senajam teicienam: "Mūžu dzīvo, mūžu mācies!" Biedrība "Latvijas pīrts" pasniedza 2010. gada balvas, un balvu "Gada pīrtnieks" ieguva Miervaldis Kalāns no "Upesrūkiem" Garkalnes novadā. "Gada pīrtnieks noteikti ir subjektīvs viedoklis. Svarīgākais, ka cilvēki pie manis brauc uz pīrts procedūrām un viņiem ir vēlme atgriezties vēl un vēl. Labsajūta pēc pīrts procedūrām - tas ir galvenais rādītājs. Cilvēkus prieceju, un no manis viņi aizbrauc ar lidojuma sajūtu, nometuši no pleciem ikdienas smaguma nastu un problēmas," uzskata gada pīrtnieks. Viņš neslēpj, ka viesu uzņemšanas bizness nav pats ienesīgākais. Galvenais ir dzīvot saskaņā ar sevi, darīt sirdij tīkamu darbu, dot prieku cilvēkiem, jo pozitīvais atgriežas un dod enerģiju citiem labiem darbiem.

Pīrti novērtē ārzemnieki

Pīrts procedūras "Upesrūkos" baudījis Latvijas bērnu mēģēju tēvs - ginekologs Voldemārs Lejiņš ar kolēgi no Amerikas, doktoru Jāni Dimantu no Mineapolis. "Mums bija liels gods ārzemju viesiem parādīt Latvijas pīrts labumus," saka Miervaldis. Uz šo pīrtiņu devušies "Nordea Rīga" maratona skrējēji, kuri sākumā baudīja saules peldes un gaidīja Latvijā pazīstamo farmaceitu, zinātnu doktoru Robertu Kacaru. Viņš ierādās un sportistiem izrādīja plašu fito-preparātu klāstu. "Pasākuma gaitā relaksācijas priekus maratona dalībniekiem sniedza *upesrūki* - Miervaldis Kalāns, pīrtnieks Dainis Kigelis un masieris Jānis Dvēselītis. Baudīja peldes Tumšupītē, kā arī norūdītākie pīrtsmīļi gremdejās ledainajā baļļas ūdenī," par mūsu novadnieka aktivitātēm stāstīja arī lielā prese. "Izrādās, joprojām daudzi cilvēki nezina un nav piedzīvojuši, ko nozīmē kārtīga latviešu pīrts. Un mēs to varam ne tikai pastāstīt, bet arī parādīt," ciemos aicina Miervaldis Kalāns. **Lappusi sagatavoja Z.Logina**

Re, kā!

Cīņa par zivīm turpinās

Neapmierinātību rūpnieciskās nozvejas licenču turētāju vidū izraisījis Balvu novada domes 10. martā pieņemtais lēmums, kurā deputāti atbalstīja ieceri piedalīties projektu konkursā valsts atbalsta saņemšanai zivju resursu pavairošanai Balvu un Pērkonu ezeros. Rūpnieciskās nozvejas licenču ipašniekus satrauc A.Kazinovska solijums projekta atbalsta gadījumā 2012. gadā liegt rūpniecisko nozveju Pērkonu ezerā.

"Dosim zalo gaismu makšķerniekiem!" pieņemot lēmumu virzīt projektu, teica domes priekšsēdētājs A.Kazinovskis. Savukārt rūpnieciskās nozvejas licenču turētāji uzskata iespējamo lēmumu aizliegt nozveju par netaisnīgu. "Vai tad makšķerniekiem jau tagad nav dota *zajā gaisma?* Nopērc karti par 3 latiem un zvejo, cik grib! Turpretim mēs katru gadu maksājam 20 latus par zivju resursu pavairošanu, 20 latus – par rūpnieciskās nozvejas licenci un vēl 10 latus par makšķernieka karti, ja gribam zvejot arī ar makšķeri. Iznāk, ka mēs šogad samaksāsim naudu par zivju resursu atjaunošanu, lai nākamgad šīs zivis makšķerētu makšķernieki!" sašutumu pauž viena no Pērkonu ezerā apkārtnei iedzīvotājām, kuras ģimene ar rūpniecisko nozveju nodarbojas jau desmit gadus. Viņa uzskata, ka runas par to, ka Pērkonu ezeram jālauj "atpūsties", ir pilnīgi nepamatotas, jo zivju ezerā pietiek. Pēc sievietes domām, rūpnieciskās nozvejas aizliegšana nodarīs vairāk ļaunuma, nekā labuma. "Ja zivis nenozvejos, lielās zivis tiks un tā apēdis mazuļus. Turklāt tīklā mailites nemaz nevar noķert. To drīzāk var izdarīt, makšķerējot ar makšķeri. Nezvejojam jau katru dienu, tīklus atļauts likt tikai darba dienās. Ezers ir sekls, un, ja zivis savairoties pārāk lielā daudzumā, bargā ziemā tās

vienkārši noslāps," savus argumentus izklāsta rūpnieciskās nozvejas licences turētāja. Viņa uzskata, ka, aizliedzot ap ezeru dzīvojošajiem cilvēkiem rūpniecisko nozveju, pieauga maluzvejnies skaits. "Cilvēki tāpat to darīs, tikai nelegāli," uzskata sieviete.

Viedoklim, ka rūpniecisko nozveju aizliegt būtu netaisnīgi, piekrīt arī Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes vecākais inspektors Jānis Jaunzeikars: "Aizliegt varam visu, bet vai tam ir kāda jēga? Jāprot sadzīvot. Tie, kas nodarbojas ar rūpniecisko nozveju, iegulda arī savus līdzekļus zivju populācijas atjaunošanā, tādēļ nebūtu godīgi viņiem aizliegt nozveju. Pērkonu ezerā katru gadu ielaž zivju mazuļus, tādēļ zivju krājumi šajā ezerā ir pietiekami." J.Jaunzeikars nepiekrit uzskatam, ka ar rūpniecisko nozveju nodarbojas kādu izredzēto bagātnieku pulciņš. "Zvejo vienkārši cilvēki, kuri dzīvo pie ezera. Tie nav nekādi bagātnieki," saka inspektors. Viņš uzskata, ka zināmā mērā šie cilvēki darbojas kā vides inspektora palīgi, nepieļaujot maluzvejnies izplatību ezerā. Paši rūpnieciskās

nozvejas licenču turētāji ir disciplinēti un nopietnus pārkāpumus neizdara. "Nesaprotu, kāds pamatojums ir lēmumam aizliegt rūpniecisko nozveju?" savu personīgo viedokli pauž vides inspektors.

Savukārt aptaujātie Balvu makšķernieki uzskata, ka nav godīgi, ja rūpnieciskās nozvejas licenci piešķir tikai "izredzētajiem". "Godīgāk būtu rīkot izsolī licences saņemšanai," iesaka makšķernieki.

Balvu novada domes priekšsēdētājs A.Kazinovskis steidz mierināt, ka lēmums par rūpnieciskās nozvejas aizliegumu vēl nav pieņemts. "Tā ir tikai varbūtība," atbildot uz rūpnieciskās nozvejas licenču turētāju satraukumu, telefonsarunā atbildēja A.Kazinovskis. Savukārt domes sēdē viņš pauž viedokli, ka, gūstot atbalstu projektam "Zivju resursu pavairošana Balvu un Pērkonu ezeros" un saņemot valsts atbalstu zivsaimniecības attīstībai, zivju resursu atjaunošanai tiks piesaistīti arī pašvaldības līdzekļi, tādēļ būtu tikai taisnīgi, ja visiem novada iedzīvotājiem būtu vienādas tiesības zvejot zivis Pērkonu ezerā.

Aktuāli

Suņiem jāpagaista, bērni svarīgāki

Ik gadu, iestājoties pavasarim, Balvu pilsētas ielās paveras nepielicīgs skats – suņu ekskrementiem un cigarešu izsmēķiem klātas ielas un pagalmi. Tikpat regulāri, pavasara saulitei kļūstot spožākai, redakcija saņem iedzīvotāju sūdzības par bezatbildīgajiem suņu saimniekiem, kuri nevižo savākt savu mīluļu atstātos "pārsteigumus".

Nav noslēpums, ka tikai retais sunu saimnieks, vedot savu mīluli pastaigā, atceras paņemt līdzi ekskrementu savāšanai domāto lāpstiņu un plastmasas maisiņu. Saimnieku bezatbildību zināmā mērā vairo pašvaldības policijas vieglprātīgā attieksme. Balvu novada pašvaldības policijas priekšnieks Ilvars Uzliņš gan apgalvo, ka sunu saimniekiem aizrāda par mājdzīvnieku izkārnījumu nesavāšanu, tomēr neviens protokols par šāda veida pārkāpumu šogad nav sastādīts. "Nevaram stāvēt klāt un gaidīt, kad suns sado mās nokārtoties," iemeslu min pašvaldības policijas priekšnieks. Zināmā mērā viņu var saprast, jo policijas cīņa

ar bezatbildīgajiem dzīvnieku saimniekiem atgādina cīņu ar vējdzirnavām. Pilsētā ir pietiekami daudz kļainojošu dzīvnieku, kuru izkārnījumus neviens nesavāc.

Ja gadu gadiem, kauninot sunu saimniekus, nekāds uzlabojums nav pānākts, varbūt problēma jārisina savādāk? Ne visu atbildību var uzvelt tikai mājdzīvnieku ipašniekiem. Arī sunu turētājiem sakräjušas nopietnas pretenzijas pret pašvaldību – pilsētā nav ne sunu pastaigu laukuma, ne patversmes. Nepietiek pat atkritumu urnu, kurās izmest dzīvnieku izkārnījumus.

Balvu novada pašvaldības Saimnieciskās pārvaldes vadītājs Sandis Puks atzīst, ka problēma patiešām pastāv: "Esam domājuši gan par patversmes, gan par sunu pastaigu laukuma iekārtošanu. Diemžēl patversmi Latvijas apstākļos izveidot un uzturēt ir pārāk dārgi. Mums nav tādu līdzekļu. Savukārt pārņemt skandināvu pieredzi, izveidojot nozogotus, ar smiltīm klātus pastaigu laukumus suniem, būtu lietderīgi. Diemžēl saskārāmies ar divām problēmām – vietas izvēli un līdzekļu

trūkumu." S.Puks atklāj, ka pirms kāda laika bijusi iecere iekārtot sunu pastaigu laukumu pašvaldībai piederošā zemē Steķentavā, aiz Balvu Amatniecības vidusskolas sporta laukuma, tomēr tas izrādījās pārāk tālu no pilsētas. "Izskaņām arī otru variantu – laukuma ierīkošanu aiz pirts, pilsētas centrā. Taču šeit sastapāmies ar apkārtējo māju iedzīvotāju pretestību," par meīgnāumiem iestenot ārzemju pieredzi stāsta S.Puks. Viņš iedzīvotāju bailes, ka sunu pastaigu laukums būs kaut kas netirs un smirdīgs, uzskata par nepamatotām. "Laukums būs nozogots, klāts ar smiltīm. Tājā būs divas urnas: viena domāta netīram smiltīm, otra – tīrām," skaidro S.Puks. Taču šāda laukuma iekārtošanu sunu saimnieki, iespējams, gaidīs vēl ļoti ilgi. "Pēc maniem aprēķiniem, sunu pastaigu laukums izmaksātu no 12 000 līdz 13 000 latu. Pašlaik pilsētai ir citas prioritātes. Abiem bērnudārziem vajadzīgi jauni žogi, un esmu pārliecīnts, ka, izvēloties būvēt bērnu rotaļu laukumu vai sunu pastaigu vietu, deputāti izvēlēsies bērnus," apgalvo novada Saimnieciskās pārvaldes vadītājs.

Otrdien, sazinoties ar pašreizējo Susāju pagasta pārvaldnieku, saņēmām pavīsam īsu skaidrojumu: "Vakar sniegus netīrījām, jo viss bija aizputināts. Šodien ceļu noteikti iztīrīs."

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarijumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī reģistrēti laikā līdz 29. martam.

Kontrolē nelegālas preces ievešanu

Laikā no 18. līdz 24. martam Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī pakļautajā teritorijā veica 3 reidus, kuros pārbaudija ar akcīzes nodokli apliekamo preču tirdzniecības, glabāšanas un realizācijas noteikumu ievērošanu. Pārkāpumi nav konstatēti.

Pēc A.Laizānes, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzības pienākumu izpildītājas sniegtās informācijas sagatavoja I.Tušinska

Informē ugunsdzēsēji

Deg malkas šķūnis

26.martā VUGD Latgales brigādes Balvu daļas ugunsdzēsēji saņēma izsaukumu no Partizānu ielas Balvos, kur dega malkas šķūnis.

Īsumā

Rikos izlīguma nedēļu

Aprilī jau otro gadu pēc kārtas Valsts probācijas dienests visā valstī rikos Izlīguma nedēļu, iesaistot aktivitātēs arī brīvpārtīgos starpniekus. Balvu teritorīālā struktūrvienībā no 11. līdz 15. aprīlim notiks šādas aktivitātes:

- Filmas "Izlīgums" demonstrēšana Viļakas Valsts ģimnāzijas audzēķiem, diskusija.
- Izglītojoša rakstura seminārs Valsts policijas, prokuratūras un tiesas darbiniekiem.
- Izglītojoša rakstura seminārs bāriņtiesas un sociālo dienestu darbiniekiem Viļakas novadā.

Aizliedz tirgot pirotehniku

Valdība atbalstījusi noteikumus, kuri liegs pārdot pirotehniku un uguņošanas ierices degvielas uzpildes stacijās, kioskos, tuneļos un tīrgos. Pirotehniku nedrīkstēs tirgot arī no konteineriem, transportlīdzekļiem, uz ielām un citās vietās pastāvīgās tirdzniecības vietām.

Sezonas tirdzniecības vietā varēs glabāt pirotehniskos izstrādājumus, kas kopā satur ne vairāk par 100 kilogramiem propelenta (eksplozīvās vielas) masas. Sezonas tirdzniecības vietās būs aizliegts smēķēt, lietot atklātu liesmu un elektrosildītājus ar atklāta tipa sildelementiem, būs aizliegta arī pašapkalpošanās.

Meklējam atbildi

Sniegi sniga, putināja...

Lai gan iestājies astronomiskais pavasarīs, daudzus no mums joprojām vajā sniega tīršanas problēmas. Pirmdien saņēmām palīgā saucienu no Dainas Bukovskas Susāju pagasta Tepenīcas ciemā. Pusotru gadu vecās meitiņas māmiņa, kura gaida pasaule nākam arī otro bērniņu, bija noraizējusies par netīrito ceļu, kura dēļ pie mājas nevar piebraukt ne ātrās palīdzības ekipāža, ne ģimenes ārsti. "Viram palika slīkti ar sirdi, un ātrās palīdzības ārstiem līdz mājai bija jābriend pa sniegū. Arī meitiņa ir apslimusi, taču nevaru izsaukt ģimenes ārstu, jo ārsti diez vai gribēs brist pa sniegū. Baidos arī par savu veselību, jo esmu stāvoklī. Kas notiks, ja man paliks tik slīkti, ka pati nevarēšu pārvietoties?" satraucās sieviete.

D.Bukovska pastāstīja, ka jau divas dienas nevar sazināt pagasta pārvaldnieku Aldi Pušpuru, kurš necel klausuli. Jaunā sieviete bija ļoti sarūgtināta par šādu varas pārīstīju attieksmi, tādēļ pēc palīdzības vērsās redakcijā. Viņa apgalvoja, ka problēmas ar sniega novākšanu sākušās, kad kaimiņi kopā ar savu skolas vecuma dēlu pārcēlušies uz citu dzīvesvietu. "Kad te brauca skolas autobuss, ceļu vienmēr iztīrīja," teica sieviete.

Otrdien, sazinoties ar pašreizējo Susāju pagasta pārvaldnieku, saņēmām pavīsam īsu skaidrojumu: "Vakar sniegus netīrījām, jo viss bija aizputināts. Šodien ceļu noteikti iztīrīs."

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Der zināt

Par ko nav jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" uzskaitīti aptuveni 40 ienākumu veidi, kurus neapliek ar šo nodokli.

AR NODOKLI NEAPLIEK:

→ ienākumus no maksātāja lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumiem, ja tie nepārsniedz 2000 latu gadā;

→ apdrošināšanas atlīdzības, kuras maksājušas Latvijā oficiāli reģistrētās apdrošināšanas sabiedrības, kā arī citā Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētās apdrošināšanas sabiedrības, izņemot tās apdrošināšanas atlīdzības, kas izmaksātas pēc dzīvības, veselības un negadījuma apdrošināšanas līguma, kuru apdrošinātā interesēs noslēdzis darba devējs (vai cits apdrošinājuma ņēmējs – juridiskā persona), pienākot apdrošināšanas līgumā paredzētajam līguma beigu termiņam vai laužot līgumu pirms termiņa;

→ apdrošināšanas atlīdzības, kas maksātas apdrošinātajai personai dzīvību un veselību nelaimes gadījuma vai slimības dēļ, saskaņā ar dzīvības apdrošināšanas līgumu (to skaitā ar naudas uzkrāšanu saistīto līgumu) neatkarīgi no tā, kas to ir noslēdzis;

→ izložu un azartspēļu laimestus, kuri nepārsniedz izdevumus, kas saistīti ar to iegūšanu;

→ ienākumi no Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas ekonomikas zonas valsts un pašvaldību parādīmēm;

→ no budžeta izmaksājamos pabalstus, (to skaitā: pabalstus amatpersonas (darbinieka), karavīra ievainojuma, sakropļojuma vai citāda veselībai nodarīta kaitējuma gadījumā, kā arī karavīram veselības traucējuma gadījumā, ja tas gūts, pildot amata pienākumus;

→ amatpersonas (darbinieka) nāves gadījumā, ja tā gājusi bojā, pildot amata (dienesta, darba) pienākumus, kuru izpilde saistīta ar risku, vai mirusi gada laikā pēc nelaimes gadījuma no tajā gūtajiem veselības traucējumiem;

→ karavīra nāves gadījumā, ja viņš gājis bojā, pildot dienesta pienākumus, vai miris gada laikā pēc nelaimes gadījuma no tajā gūtajiem veselības traucējumiem; par dienestu ārvalstis.

→ atlīdzības par aizbildņa pienākumu pildīšanu un atlīdzības par audžuģīmenes pienākumu veikšanu, izņemot pārejošas darba nespējas pabalstus un pabalstus, kuru piešķiršanas pamats ir personas darba vai dienesta attiecības ar budžeta finansētu

institūciju, kā arī citus pabalstus, kas izmaksājami no Ministru kabineta noteiktajām biedrībām un nodibinājumiem;

→ stipendijas, kas maksātas no budžeta, Ministru kabineta apstiprinātās biedrības vai nodibinājuma vai no to starptautisko izglītības vai sadarbības programmu līdzekļiem, kurās līdzdalību ir apstiprinājis Ministru kabinets;

→ mantojuma rezultātā gūtos ienākumus, izņemot autoratlīdzību (honorāru), kuru izmaksā autortiesību mantiniekim;

→ konkursos un sacensībās saņemtās mantiskās un naudas balvas (prēmijas), kuru kopējā vērtība gadā nepārsniedz 100 latu, un publiskos starptautiskos konkursos un starptautiskās sacensībās gūtās balvas un prēmijas, kuru kopējā vērtība gadā nepārsniedz 1000 latu, kā arī Baltijas asamblejas balvu laureātiem izmaksātās naudas prēmijas un Ministru kabineta balvas;

→ uzturaudu jeb alimentus;

→ summas, kas saņemtas laulības šķiršanas rezultātā, balstoties uz tiesas spriedumu vai notariāla akta veidā noslēgtu vienošanos par laulāto kopīgās mantas sadali;

→ atlīdzības par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumos, kas saistīti ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī zaudējot apgādnieku;

→ darbinieka vai viņa radinieku nāves gadījumā darba devēja piešķirtos bēru pabalstus, kura vērtība nepārsniedz 150 latu;

→ palīdzību stihiskās nelaimēs vai citos ārkārtējos gadījumos, ja tā sniegta, balstoties uz valsts vai pašvaldību pārvaldes iestāžu lēmumiem;

→ tiesību dokumentos paredzētās kompensācijas, tostarp komandējuma un darba braucienu izdevumu kompensācijas normas Ministru kabineta noteiktajā apmērā vai apmērā, kas noteikts valstī, kurā tiek veikti darba vai dienesta pienākumi (darba vieta atrodas citā valstī). Izņēmums - kompensācijas par neizmantoto atvaiņinājumu;

→ ar Ministru kabineta lēmumu noteiktās apgādes natūrā, kā arī summas, kas izmaksātas šīs apgādes vietā;

→ atlīdzību par asiņu nodošanu un cita veida donorpaldīzību;

→ ienākumus no personīgā ipašuma (fiziskajai personai piederošas personiskai lietošanai paredzētas tādas kustamas lietas kā mēbeles, apģērbs un citas kustamas lietas) atsavināšanas, izņemot ienākumus no:

a) pārdošanai izgatavotu vai iegādātu lietu pārdošanas,

b) kapitāla pieauguma un pārējā ienākuma no kapitāla;

→ palīdzību, kas sniegta, balstoties uz arodbiedrības lēmumu, no arodbiedrības biedru naudas uzkrājumiem un ārvalstu arodbiedrību ziedojuumiem (dāvinājumiem) – gada neapliekamā minimuma apmērā;

→ palīdzību naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas saņemta no reliģiskās organizācijas vai tās iestādes, – gada neapliekamā minimuma apmērā;

→ preču un pakalpojumu loteriju laimestus;

→ palīdzību naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas saņemta no sabiedriskā labuma organizācijām (izņemot reliģiskās organizācijas), vai palīdzība, ko budžeta finansētas institūcijas, labdarības vai filantropiskas organizācijas sniegušas lietās, kurām piemērots atbrīvojums no muitas nodokļa, - gada neapliekamā minimuma apmērā. Palīdzība naudā, kas saņemta no sabiedriskā labuma organizācijas ārstniecības izdevumu segšanai, ar nodokli netiek aplikta, ja attiecīgās summas izlētojums ārstniecības mērķiem ir apliecināts ar attaisnojošiem dokumentiem, kurus uzglabā sabiedriskā labuma organizācija;

→ kompensācijas par ires līguma izbeigšanu un dzīvojamo telpu atbrīvošanu denacionālizēta vai likumīgajam ipašniekam atdota nama īrniekam, kurš namā dzīvojis līdz ipašuma tiesību atjaunošanai likumīgajam ipašniekam vai viņa mantiniekam;

→ ienākumus, kas gūti, sniedzot palīdzību vai slepeni sadarbojoties ar operatīvās darbības subjektiem;

→ uzturēšanas naudu, kas saņemta no speciālās aizsardzības iestādes;

→ darbiniekiem darba devēju piešķirtus apbalvojumus, tostarp atzinības, goda, pateicības rakstus, diplomus, medaļas, piemiņas kausus, kas pasniegti nevis atlīdzības, bet morāla novērtējuma nozīmē;

→ ienākumus no nekustamā ipašuma atsavināšanas, kas ir personas ipašumā (skaitot no dienas, kad šis ipašums reģistrēts zemesgrāmatā) ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēšanas dienai ir viņa deklarētā dzīvesvieta. Ja nekustamais ipašums ir mantots līgumiskā, testamentārā vai likumiskā ceļā no laulātā, tad šā likuma izpratnē šis ipašums ir viņu pārdzīvojušā laulātā ipašumā no dienas, kad attiecīgais nekustamais ipašums reģistrēts zemesgrāmatā kā mantojuma atstājēja ipašums;

→ ienākumus no nekustamā ipašuma atsavināšanas, kas radušies mantas sadalē laulības šķiršanas gadījumā, ja vismaz 12

mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēšanas dienai ipašums bijis abu laulāto deklarētā dzīvesvieta;

→ dāvanas no fiziskajām personām, ja apdāvināto ar dāvinātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē. Izņēmums - ja dāvanu dāvina saimnieciskās darbības ietvaros;

→ gada laikā no fiziskajām personām saņemtās dāvanas, kuru vērtība nepārsniedz 1000 latus.

→ naudu un dāvanas, ko saņemējs izmanto, lai ārstētos. Medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu jomā izņēmums ir kosmētiskās operācijas, piemēram, sieviešu krūšu palienāšana, depilācija (liekā apmatojuma likvidēšana) un citas;

→ izdevumus par augstākās izglītības un profesionālās izglītības iegūšanu valsts akreditētās Latvijas izglītības iestādēs, kā arī ES dalībvalstu un Eiropas ekonomikas zonas valstu mācību iestādēs, tāpat ziedojušus, kas paredzēti kādas valsts akreditētās izglītības programmas apgūšanai, iemaņu uzlabošanai un zināšanu papildināšanai.

→ ienākumus, kas gūti no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim aizdevuma (kredīta) saistību samazināšanas vai dzēšanas rezultātā, ja:

a) saistību atmaksa ir nodrošināta ar nekustamā ipašuma hipotēku,

b) ienākuma guvējs līdz 2009. gada 1. janvārim uzņēmies saistības, lai nodrošinātu sevi vai savu ģimeni ar dzīvošanai paredzētu nekustamo ipašumu un izmantojis šo aizdevumu nekustamā ipašuma iegādei, būvniecībai, rekonstrukcijai vai labiekārtošanai,

c) saistību samazināšanas vai dzēšanas dienā ienākuma guvēja ipašumā ir tikai viens nekustamais ipašums, kas paredzēts dzīvošanai,

d) ienākuma guvējs nav un nav bijis saistīts ar uzņēmumu, kas aizdevis naudu;

e) aizdevēju un ienākuma guvēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē;

→ uz tiesas spriedumiem balstītas, no valsts budžeta izmaksājamās kompensācijas, kas nav saistītas ar darba attiecībām vai to pārtraukšanu;

→ labumu no darba devējam piederoša vai darba devēja rīcībā esoša vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas, ja par šo automobili labuma gūšanas mēnesi ir samaksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis.

Saliec mozaīku

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas apstiprinājums par loterijas saņemšanu Nr. 4955.

Ar loterijas noteikumiem var iepazīties redakcijā, reklāmas kabinetā.

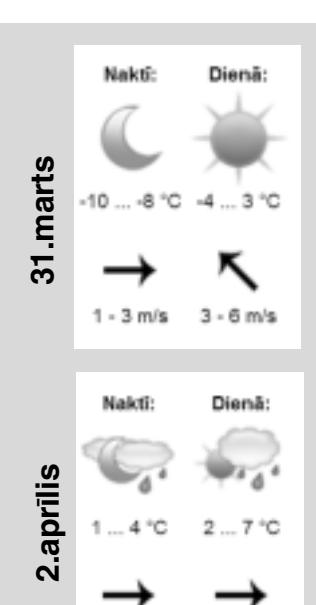
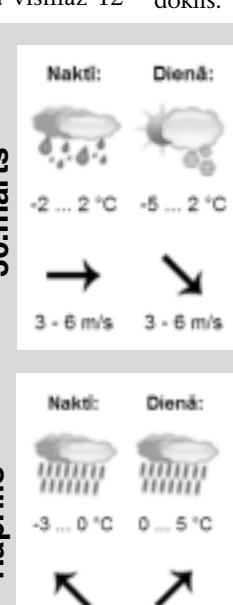
Katrā marta "Vaduguns" numurā atradīsiet fragmentu no kādas fotogrāfijas. Lai iegūtu šo fotogrāfiju, jums pareizi jāsavieno visos marta numuros publicētie fragmentu gabaliņi. Kopā veidosies bille.

Ja šo bildi, salīmētu uz lapas, atsūtīsiet uz redakciju līdz 11.aprīlim, jums būs iespēja laimēt loterijā. Izloze 12.aprīli. Laimējošo uzvārdus publicēs 13.aprīļa laikrakstā.

LAIMĪGIE UZVARĒTĀJI BŪS DIVI.
ATRS NO VIŅIEM IEGŪS
VEIKALA "MAXIMA" PIEŠĶIRTU
DĀVANU ČĒKU 10 LATU VĒRTĪBĀ.

30.marts
1.aprīlis

Pērk

Iepērk kaušanai visu veidu **mājlopus.**
Tālr. 29320237, 64546681

Z.S. "Strautini"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

SIA "AIBI"
pērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus,
cūkas. Labas cenas! Samaksa
tūlītēja. Tālr. 26142514, 20238990.

**SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk
liellopus, jaunlopus.**
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Firma "NewFuels"
SIA Rēzeknē
IEPĒRK malku, garumā - 2m-6m,
jebkurā apjomā.
SKUJU KOKS - 16.50 LVL/m³
LAPU KOKS - 15 LVL/m³
SKUJU KOKA PAPĀRMALKA - 22 LVL/m³
IEPĒRK skuju un lapu koka šķeldu un skaidas.
IEPĒRK šķeldu no zariem.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 64605785.

Z/s "Strautini" pērk meža ipašumus, cirsmas.
Samaksa tūlītēja. Tālr. 29113399.

Pērk izzāģētus, daļēji izzāģētus
mežus ipašumā. Cena no 350 Ls/ha. Tālr. 29328614,
26489727.

**SIA "Latvian Meat" iepērk
liellopus, jaunlopus.**
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29464321.

Iepērk galas šķirnes piena teļus.
Laba cena. Tālr. 28337843.

SIA "Senlejas" pērk jaunlopus,
liellopus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65033720, 65033730,
220272252, 26517026, 26604491.

SIA "RENEM P" iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, cūkas, zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65323848, 65329997,
29485520, 29996309, 29183601.

Pērk zemi, mežus, kailcirtes,
retināšanas cirsmas,
papīrmalku pie ceļa.
Tālr. 29100239.

Pērk malku krautuvē.
Tālr. 26758414.

Pērk meža ipašumus ar zemi.
Tālr. 28642044.

Pērk mežus, cirsmas, ipašumus.
Tālr. 26450904.

Pērk visu veidu meža ipašumus.
Tālr. 26538424.

Pērk meža ipašumus visā Latvijā.
Tālr. 28818011.

Pērk mežu, cirsmas, zemi laukos.
Tālr. 26753634.

Jums ir iespēja ievietot sludinājumu "Vaduguni" bez maksas!

Tas var būt sludinājums,
paziņojums, iss apsveikums
vai atgādinājums, tikai
jāievēro šādi noteikumi:

1. Sludinājums nedrīkst būt
garāks par **5 vārdiem**.

2. Sludinājums jāieraksta
šajā no "Vaduguns"
IZGRIEZTAJĀ KUPONĀ,
un viens cilvēks drīkst
iesniegt
TIKAI TRĪS KUPONUS.

3. Šis kupons ir derīgs tikai
nedēļu - līdz 5. aprīlim

Sludinājuma teksts (ne garāks par 5 vārdiem):

Sludinājumu iesniedz (vārds, uzvārds, adrese, personas kods - netiek publicēts):

Aizpildiet, izgrieziet un atsūtiet "Vaduguns" redakcijai Balvos, Teātra ielā 8. Sludinājumu ievietos
iespējamī tuvākajos brīvajos numuros.

Derīgs tikai līdz 5.aprīlim

Pārdod

Z/S "Kotiņi" pārdod pārtikas
rapšu eļļu, lopbarības miltus.
Iespējama piegāde.
Tālr. 26422231, 64546265.

Pārdod DT-75 rezerves daļas.
Tālr. 29110349.

Pārdod Mitsubishi Galant, 1994.g.,
TA 10.2011. Tālr. 26211223.

Pārdod Subaru Legacy, 1996.g.,
2,5. Tālr. 22470004.

Pārdod siena rulonus.
Tālr. 26342684.

Pārdod slaucamu govi.
Tālr. 28322765.

Pārdod elektromotorus (4kW).
Tālr. 25606324.

Pārdod dažādus sēklas kartupeļus,
lopbarības burkānus,
kartupeļus ar piegādi.
Tālr. 28295055.

Pārdod visu veidu metāla jumtu
segumus, sākot no 3 Ls/m²,
noteksistēmas un metāla
konstrukcijas. Piegāde. Garantija.
Tālr. 26360938.

SIA "Kantinieku bekons"
pārdod sīvēnus un iepērk graudus
ar tūlītēju samaksu.
Tālr. 64640629.

Pārdod Peugeot 206D, 1,9, sudraba,
2000.g., TA 08.2011., āķis,
ekonomiska, kopta, Ls 1250.
Tālr. 26760899.

Vajadzīgas adītājas uz 5.klases
adāmmašinām.
Pērk ketelēšanas mašīnu.
Tālr. 29446520.

Vajadzīgs plāvējs pļavu pļaušanai
vasaras sezonā.
Vēlams ar smalcinātāju.
Zvanīt 28484043.

Sludinājumi

Autoskola "Barons R" organizē
autoapmācības kursus A; B; BE
kategorijām.* Kursu maksa
iespējama pa daļām. * Skolas
eksāmeni bez maksas. * Brīva
instruktora izvēle. Pieteikšanās
8.aprīli plkst. 17.00 Brīvības 55
(blakus "Supernetto").
Tālr. 29336212, A.Raciborskis.

ĒKU SILTINĀŠANA
ar putām sienas gaisa spraugā.
Mob. tālr. 22328581
www.siltsnams.lv

Treilera pakalpojumi.

Tālr. 29113399.

Dāvina

Dāvina 4 gadus vecu suni.

Tālr. 22457064.

Apsveikumi

Paskaties atpakaļ - pasmaidi,
Gadus, kas gājuši - atceries.
Daudz kas ir zaudēts, daudz kas ir gūts,
Priecājies šodien, jo gājums ir skaists.

Sirsniņi sveicu **Leonu Jerumānu** skaistajā jubilejā!
Vēlu priedigus ritus, klusus novakarus un Dieva svētību
katrai jaunai dienai.

Marianna Vilākā

Skrien gadi prom, Tev dodot gadu skaitu,
Ir tajos dzīvots, dziedāts, trakots, smiets.
Šiem gadiem netici un sevī stiprijs jūties,
Vēl jāveic viss, ko dzīve kausā lies.

Sveicam **Leonu Jerumānu** skaistajā jubilejā! Vēlam labu
veselību, izturību un saulainas dienas.

Folkloras kopa "Atzele"

Lai steidzas laiks, Tu paliec dzintarlāze,
Kas saules gaismu nebeidz izstarot,
Lai tikpat dāsna, sirsniņa un jauna
Mums ilgi vari savu gaismu dot.

Miļi sveicam mammu un vecmammu **Luciju Tutīnu**
skaistajā 70 gadu jubilejā! Vēlam daudz gaišu dienu gaidit un
sveikt, daudz miļu vārdu dzirdēt un teikt.

Meitas un dēla ģimenes

Mēs vēlam veselību, vēlam prieku,
Ik katrai rūpei viegli garām iet.
Ar gaišu dzīvesprieku lai Tu spētu,
Ik tumšam brīdim tiltu pāri likt.

Sveicam **Pēteri Mičuli** jubilejā!

Stanislavs, Nina Balvos

Tevi mājo kaut kas no baltās ziemas-
Tāds dvēseles gaisums kā brīnumis.
Tu vienmēr nes sevi miligu smaidu
Un tas ir Tavs īpašais skaistums.

(V.Kokle-Līviņa)

Sveicam dzimšanas dienā **Elizabetu Loginu!** Novēlam stipru
veselību, dzīves ciņas - izturību.

Borisovas pensionāres

Tici zvaigznei, kas cejlalas ziedā smaida,
Tici, ka smaids ir saulītes sveiciens Tev.
Tici zvaigznei, kas naktī mirdzumu rada,
Tici un centies tālāk pa dimanta staru iet.

Sirsniņi sveicam skolotāju **Skaidrīti Atvari** 55 gadu jubilejā!
Vēlam labu veselību, dzīvesprieku, siltus pavasara saulesstarus
un Dieva svētību turpmākajiem dzīves gadiem.

Marta, Ina, Ruta

Laimi kā zilu pasaku, smieklus kā pavasara lietutiņu,
Spītību kā ūdens burbuli, savaldību kā akmens krūzi,
Burvību kā pasakās,
Bet pāri visam milēstibū kā varavīksni.

Miļi sveicam **Valentīnu Mežali** skaistajā jubilejā!

Vēlam dzīvesprieku, veselību turpmākajos gados.

Antonovi, Bizuni

Rozes **Ninai Mednei** šūpuļsvētkos!

Mičuļi

Dažādi

Izzāgē krūmus grāvmalās un ceļmalās. Novāc zarus.
Tālr. 29199067.

SIA "Liarpis" PVC logi, metāla un koka durvis, kāpnes, mēbeles.
Tālr. 29197612.

Frizētavā "KRISTA" nagu pieaudzēšanai un korekcijai aprīlī - 10%.
Tālr. 26451629.

Kvalitatīvas pirtskrāsnis.
Tālr. 26493318.

Restaurē vannu emalju.
Tālr. 29698207.

Nutricologs - dietologs pieņem Balvos. Tālr. 28456547.

Zāģē, skalda malku.
Tālr. 26109354.

Sertificēts, pieredzējis ārsts - muguraula, locītavu un iekšķigo slimibu ātra, kvalitatīva ārstēšana.
Tālr. 26728477.

Vēlos ierīt labu 1 vai 2-istabu dzīvokli Balvos. Tālr. 29613961.

Aku urbšana (artēzisko).
Tālr. 29142220.

Dziednieks Juris pieņem Balvos.
Tālr. 26371637.

Guļbūvju un karkasu ēku remonts un celtniecība.
Tālr. 26329551.

Mācību centrs "DviņuMāja" 9.-12.klašu skolēniem piedāvā sagatavoties angļu valodas eksāmenam. Tālr. 20106646.

SIA "INTERIUS" kvalitatīvi PVC logi un durvis, metāla ārdurvis, koka ārdurvis un iekšdurvis. Piegāde, uzstādīšana, aīļu apdare. BEZMAKSAS UZMĒRĪŠANA! TĀLRUNIS 26461460.

Sestdien, 2. aprīlī, Balvu tirgū pārdos kartupeļus, ābolus.

Dzīvokļu remonts.
Tālr. 26767051.

Atrasts

Pie mākslas skolas atrasta atslēga. Interesēties redakcijā.

Brīvības ielā pie remontdarbnīcas "Minūte" atrastas divas atslēgas ar dzeltenu piekariņu. Interesēties redakcijā.

Aiz laikiem, aiz mūžības senas, sauc nebeidzams sapņu ceļš kluss, Un ceļā šai nebūs vairs bēdu- Lai dvēsele dziesmu tev nes. Lai sapnis balts tāvū dvēselī aīja Un klausīs miers ar saviem spāriņiem sedz...

Mūsu krusa un patiesa līdzjūtība Natālijai Šustovai ar ģimeni, pavadot brāli IVARU kapu kalnīnā. A. un J.Voicišu ģimenes

Kopīgās bērnības takās Mīlu atmiņu daudz. Nebūs sāis baltajos celos. Mums vairs satikties jauts. Kad pa mūžības taku aiziet BRĀLIS, izsakām līdzjūtību Natālijai Šustovai ar ģimeni. Gunta Voiciša ģimene, Antra L.

Šalciet krusi, dzimtie meži, Mūža dziesma beigusies, Pāri sirdij apklaususāi Zeme smilšu sagšu klāj. (A.Balodis) Izsakām līdzjūtību IVARA SKRIMA tuviniekim.

Orlovas mednieku klubs Pierimst soļi, klusē doma, Neskān mījā tēva balss, Tikai krusa sāpe sirdī Ilgi vēl pēc tevis sauk. Kad gaisā jūtām pavasara elpa, bet sirdi dzeļ asa sāpe, izsakām vispatiesāko līdzjūtību Jānim Skrimam un tuviniekim, TĒVU kapu kalnīnā pavadot. Ločmeļu un Timoškānu ģimenes

Viss satumst, viss izgaist un gājiens ir galā, Lai cik arī cilvēka dzīvības žēl, Jo likteņa grāmatai vāki ir vajā, Neviens nevar zināt, cik lappusu tai.

Skumju un atvadu brīdi mūsu vispatiesākā līdzjūtība Annai, Jānim, Kasparam, Mārītei un Natālijai ar ģimenēm, tēti un brāli IVARU SKRIMU pārāgri zaudējot. Konstance, Maruta un Ivetā ar ģimenēm Par vienu cilvēku - vistuvāko Jums tagad mazāk būs. Sirds zaudēto līdz mūža galam neatgūs... Mūsu krusa un patiesa līdzjūtība Annai, Jānim, Kasparam un pārējiem tuviniekim, pavadot pēdējā gaitā IVARU SKRIMU. Madernieku ģimenes

No atmiņām paliek tik starojums maigs Tā kā liedagā saurieta pēdas. Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks, Norims sāpe, rūpes un bēdas.

Izsakām dziļu līdzjūtību krustmeitai Annai, krustdēlam Kasparam, Jānim, Mārītei un Natālijai ar ģimenēm, tētu un brāli IVARU SKRIMU zemes klēpi guldot. Jura, Andra un Jāņa Loginu ģimenes Ar aiziešanu Aizsaulē izbeidzas Cilvēks, bet paliek viņa sadzīvotais, sadarītais. Izsakām visdzīlāko līdzjūtību Natālijai Šustovai Sudarbē, atvadoties no BRĀLA. Zahārānu ģimene

Jau pavasaris nāk pa saules vārtiem,

Tik sirds jums sāpju lāsēm pielijusi. Mīš cilvēks aizgājis uz klusēšanas pusi,

Vien paliek atmiņas ar pateicības vārdiem.

Skumju un atvadu brīdi mūsu krusa un patiesa līdzjūtība Leonillai

Rižanovai, brāli DONATU pavadot Dieva valstībā.

Viljakas pareizticīgo draudze

Tu gāji bez atvadām projām

Tā, it kā vēl neaizietu,

Cik savādi - šajā nakti pār brūcēm nolija krusi

Ne sāpes, bet zvaigžņu pilns lietus.

Izsakām patiesu līdzjūtību Mārītei,

Nikolajam, Inai un tuviniekim,

IVARU SKRIMU pavadot pēdējā

gaitā.

Folkloras kopa "SAIME"

Norimst sāpes, izskan dziesma,

Apklust mātes valodiņa.

Dvēselīte aizgājusi,

Sauļes stariem apbirusi.

Mūsu krusa un patiesa līdzjūtība tuviniekim, ZINAIDU MAČU

mūžības celā pavadot.

Bijušais skaitļotāju kolektīvs

Tālā ceļā nu tevi pavadis zvaigznes,

Klusumā baltā tevi sagaidīs Dievs...

Izsakām patiesu līdzjūtību Daigai ar

ģimeni, Evijai ar ģimeni, pavadot

MĀMINU, VECMĀMINU mūžības

celā.

Dambju ģimenes

Tuvs cilvēks neaiziet,

Viņš tikai pārstāj līdzās būt.

Viņš paliek dzīļi, dzīļi sirdi

Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

Skumju un atvadu brīdi mūsu

vispatiesākā līdzjūtība Kasparam

un Jānim, TĒVU mūžības celā

pavadot.

Bijušie klasesbiedri un audzinātājas Vectīlā

Sedziet siltu segenīti,

Apkārt krusa, vēsa smilts,

Lai vēl mēmā nebūtībā

Mani glāsta skatiens silti.

Skumju brīdi mūsu krusa līdzjūtība

Mārītei un Natālijai, no BRĀLA

atvadoties.

Gertrūde, Inīta, Elīta, Skaidrīte,

Iveta, Astrīda, Tekla

Balts enģelis atrāca sapni

Un aiznesa tevi sev līdz,

Tur baltajā, baltajā nakti,

Kur nesāp, kur nesalst, kur silti.

Izsakām patiesu līdzjūtību Leonillai

Rižanovai, pavadot BRĀLI mūžībā.

Nūkušu, Medņu, Gračovu,

Ušupnieku ģimenes

Tev vairs nesāpēs, vairs nebūs grūti,

Tā nu būs mums, kas mīlēja un vienmēr mīlēs tevi šeit,

Bet tev - lai vieglas smilts,

Un sargi mūs - tagad jau no debesim.

Izsakām līdzjūtību Ilonai Grahojskai

ar ģimeni, TĒVU, SIEVASTĒVU,

VECTĒTIŅU mūžībā pavadot.

Pirmsskolas izglītības iestādes "Pasacīņa" kolektīvs

Vai tie mākoņi piekusūsi,

Vai tu esi aiz mākoņiem, māt,

Varbūt dievkoka tumšajā zarā

Vēl ar tevi var parunāt.

(S.Kaldupe)

Mūsu patiesa līdzjūtību Zanei Puļčai

un tuviniekim, MĀMINU mūžībā

pavadot.

Anita, Evita, Ligita, Valda, Inese,

Gunta, Biruta, Olita, Velga, Nellija

Līdzjūtības

Pēdējo dziesmu tev dziedāšu kļusi, Dusi, māmulīt, dusi, Tavu milu, kas mūžos stīdz. Savās dienās mēs paņemsim līdz. Izsakām visdzīlāko līdzjūtību Zanei Puļčai un Anita Maineli ar ģimenēm, pavadot MĀMUĻU mūžības ceļā. Rugāju koris un diriģents Pēteris

Dusi saldi zemes rokās, Lai tev sapņu nepietrūkst. Mījas rokas ziedus noklās, Un tev silti vienmēr būs. Skumjās noliecam galvas un izsakām patiesu līdzjūtību Zanei Puļčai ar ģimenēm, pavadot MĀMINU mūžības ceļā. Leviņu ģimene

Nu laiks ir tai vietā aiziet Tur - saulei pie rokas labās, Kur Dieviņš dvēseli tavu Savā valstībā glabās. Skumju un atvadu brīdi mūsu krusa un patiesa līdzjūtību Zanei Puļčai, Kad pa pavasara saules apspīdētu tāku aiziet mūžībā TEKLA PIČUKĀNE. Zinaida, Ivars, Maruta, Oskars, Antra, Gunārs

Atnāc, māt, caur salapotiem kokiem, Atnāc mīlus vārdus teikt. Lauj kaut mirkli tavu glāstu sajust, Kaut vai sapnī vēlreiz kopā būt. Skumju un atvadu brīdi mūsu krusa un patiesa līdzjūtību Zanei Puļčai un tuviniekim, MĀMINU smilšu kalnīnā pavadot. Vitolu, Kaļvu, Freimanu ģimenes

Vairs neglāstišu tavus matus sirmos, Vairs neatskanēs pazīstamā balss, Pār svaigo kapu baltas pārslas virmos, Un tumša priede gurdī vējā šalks. Kad Dieva mierā aizgājusi MĀMULĪTE, izsakām visdzīlāko līdzjūtību Zanei Puļčai ar ģimeni. Bijušie kolēgi Upmalas skolā

Kad vakaram tavam neaust vairs rīts, Kad mūžības gājiens tev iezvanīts, Tad dvēsele brīva mūžībā iet, Kur saule nekad vairs nenoriet. Izsakām visdzīlāko līdzjūtību meitai, dēlam, brālim un pārējiem tuviniekim, JĀNI BERKI mūžības ceļā pavadot. Antra, Gunārs, Ērika, Nellija

Uz lūgšanu spāriņiem gars steidzas, Kur mūžīga skaidribā mīrīz, Tur vētras un negaisi beidzas, Tur mieru gūst cilvēka sirds. Atvadu brīdi mūsu patiesa līdzjūtību piederīgajiem, pavadot JĀNI BERKI mūžībā. Andrupi, Indriķi, Kindzuļi, Loči

Tu, mījā māt, nu projām aizej kļusi Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk. Cik daudz no savas sirds tu dāvājusi, Kas milestību šo gan vārdos izteikt var. Izsakām dziļu un patiesu līdzjūtību Lūcijai Kravalei un piederīgajiem, pavadot MĀMINU, VECMĀMINU, VECVECĀMĀMINU mūžībā. Velta, Biruta, Il